

พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุง
อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

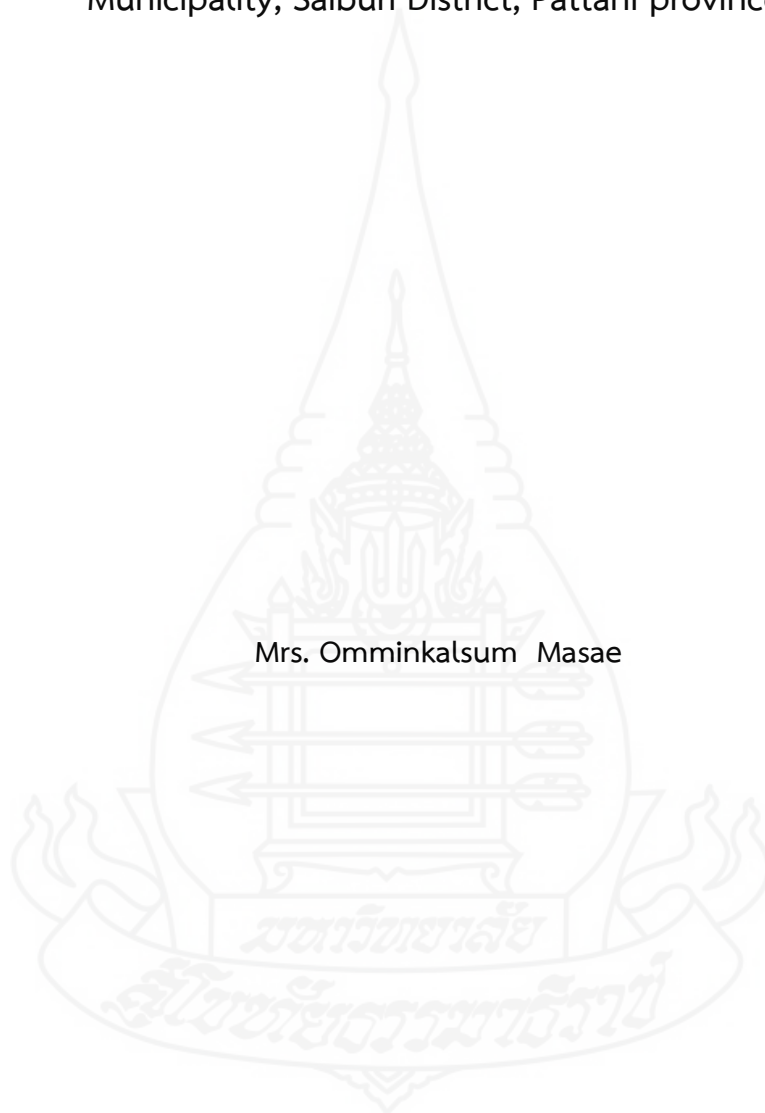
นางอุมมิลกัลโศม มะแซ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2555

Ethical Behaviors of primary School Administrator under the Taluban
Municipality, Saiburi District, Pattani province.

Mrs. Omminkalsum Masae

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educatinal Administration
School of Education Studies
Sukhothai Thammathirat Open University
2012

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลตำบลตะลุง อำเภอสายบุรี
จังหวัดปัตตานี

ชื่อและนามสกุล นางอุมมีลัลลิม มะแซ
แขนงวิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2556

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. บุญลือ ทองอยู่)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรณพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา **ค้นคว้าอิสระ** พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาล
ตำบลตะลุง อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

ผู้ศึกษา นางอุมมิลกัลโสม มะแซ รหัสนักศึกษา 2542301870

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ ปีการศึกษา 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุง อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี และ 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลตำบลตะลุง อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ตามความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูสอนจำนวน 103 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้ (1) พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุง อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ การปฏิบัติต่อวิชาชีพ การปฏิบัติต่อสังคม การปฏิบัติต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติต่อตนเอง (2) ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุง อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันมีความเห็นต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ จริยธรรมผู้บริหารสถานศึกษา พฤติกรรม

Independent Study title: Ethical Behaviors of primary School Administrator under the Taluban Municipality, Saiburi district, Pattani province.

Author: Mrs. Omminkalsum Masae ; **ID:** 2542301870;

Degree: Master of Education (Education Administration);

Independent Study advisor: Dr. Suttiwan Tantirojanawong, Associate Professor;

Academic year: 2012

Abstract

This independent research is aimed to 1) study the level of ethical behavior of school administrator under the Taluban Municipality, Saiburi District, Pattani Province and 2) compare the ethical behavior of school administrator under the Taluban Municipality, Saiburi District, Pattani Province. Both of them are distributed into educational qualifications and experiences.

The sampling groups are such as teachers totaling 103 persons that utilized from a simple method. The study tool is a set of questionnaires and the accuracy value is 0.93. The statistics utilized is such as percentage, means, standard deviation, t-test and one-way variance analysis.

It has found that 1) the moral behavior of school administrator under the Taluban Municipality, Saiburi District, Pattani Province in general and in sides stay at a high level. They are such as work for occupation, work for society, work for entrepreneur, and work for own self respectively, and 2) the result of comparative moral behavior of school administrator under the Taluban Municipality, Saiburi District, Pattani Province that distributed following educational qualifications and work experience is indifferent.

Keywords: Ethic of School Administrator, Behavior

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ ตันติรจนาวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำการทำ
ค้นคว้าอิสระครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อย และอาจารย์
ดร.บุญลือ ทองอยู่ กรรมการสอบการค้นคว้าอิสระที่ได้เสนอแนวทางให้สมบูรณ์ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งใจ
ในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน คือ นายสุกิจ สุระกำแหง นายเชาวลิต เพชรทวล
นายสุวิทย์ หวัดแทน นายอุดม ชูอ่อน และนางกัลยานี กาซอ ที่ได้กรุณาสละเวลาตรวจสอบและให้
คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินการเก็บข้อมูล
การค้นคว้าอิสระ รวมทั้งครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลตะลุงทุกท่านที่กรุณาให้ความ
ร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจนทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ คณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทุกท่านที่กรุณาให้
ความรู้ ให้คำแนะนำช่วยเหลือสนับสนุน ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาและบุคคลในครอบครัวที่ทำให้กำลังใจ
ประโยชน์ที่พึงได้รับจากการทำค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่ทุกท่านที่มีความสำคัญต่อ
ความสำเร็จในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

อุมมิลกัลโศม มะแซ
พฤษภาคม 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหาร	7
แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม	12
การบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเทศบาลตำบลตะลุง	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	46
ตอนที่ 2 วิเคราะห์พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหาร	47
ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	51
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	53
สรุปการวิจัย	53
อภิปรายผล	54
ข้อเสนอแนะ	57

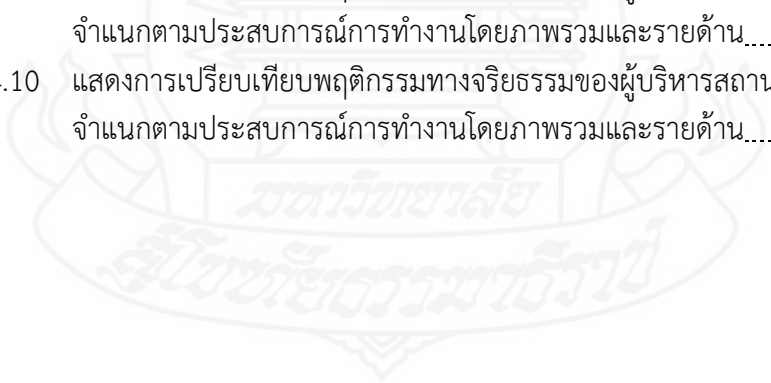
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	59
ภาคผนวก	63
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ.....	64
ข สำเนาหนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ.....	66
ค สำเนาขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	75
ประวัติผู้ศึกษา	82

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 46
ตารางที่ 4.2	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนพหุติกรรมทางจริยธรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกเป็นรายด้าน 47
ตารางที่ 4.3	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนพหุติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาด้านการปฏิบัติต่อตนเองจำแนกเป็นรายข้อ 47
ตารางที่ 4.4	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนพหุติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาด้านการปฏิบัติต่อวิชาชีพอื่นจำแนกเป็นรายข้อ 48
ตารางที่ 4.5	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนพหุติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาด้านการปฏิบัติต่อผู้รับบริการจำแนกเป็นรายข้อ 49
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนพหุติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาด้านการปฏิบัติต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ จำแนกเป็นรายข้อ 50
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนพหุติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาด้านการปฏิบัติต่อสังคม จำแนกเป็นรายข้อ 50
ตารางที่ 4.8	แสดงการเปรียบเทียบพหุติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน 51
ตารางที่ 4.9	แสดงการเปรียบเทียบพหุติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมและรายด้าน..... 52
ตารางที่ 4.10	แสดงการเปรียบเทียบพหุติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมและรายด้าน..... 52

ญ

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	หน้า 3
------------	----------------------------------	--------

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11(พ.ศ.2555-2559)ได้กำหนดแนวทางพัฒนาระบบราชการและข้าราชการให้ยึดหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติราชการโดยปรับทัศนคติข้าราชการให้เห็นความสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข วัฒนธรรม สันติวิธี และธรรมาภิบาล เน้นประเด็นการส่งเสริมให้ข้าราชการยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม แยกเรื่องส่วนตัวออกจากส่วนรวมทำงานแบบมืออาชีพ มีจิตสำนึกสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ของสาธารณะ พร้อมรับผิดชอบต่อส่วนรวมและพร้อมรับการตรวจสอบสถานศึกษามีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการปฏิบัติตนปฏิบัติงาน และปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นแบบอย่างต่อคนในสังคม ซึ่งซุ่มศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547:10)กล่าวว่า ผู้บริหารต้องดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีสมรรถภาพทั้งทางด้านความรู้ ทักษะและจริยธรรมตลอดทั้งจรรยาบรรณวิชาชีพ ดังนั้นจริยธรรมของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผู้ได้บังคับบัญชารักและเคารพเพิ่มแรงจูงใจในการทำงาน อีกทั้งเสริมบารมีแก่ตนเอง เกิดประโยชน์ด้านการบริหารงานสั่งงานด้วยผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องมีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เพราะคุณธรรมและจริยธรรมกับผู้บริหารเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ หากผู้บริหารโรงเรียนขาดคุณธรรม ความเป็นปุชนียบุคคลก็จะหมดไป (วิไล ตั้งจิตสมคิด, 2544 : 123) คุณธรรมจริยธรรม จึงนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งของผู้บริหาร ผู้ที่มีคุณธรรมถือว่าเป็นผู้ที่สมควรแก่การเคารพนับถือ ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้น เพื่อให้เป็นที่ยอมรับ และศรัทธาของผู้ได้บังคับบัญชาอย่าง จริงใจ (ฉลอง มาปริดา,2537: 13) ซึ่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ส่วนที่ 5 มาตรา 48 ระบุว่าผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตต้องประพฤติตนตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพตามที่กำหนดในข้อบังคับของครุสภาและมาตรา 50 มาตรฐานการปฏิบัติตนให้กำหนดเป็นข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ ประกอบด้วย1) จรรยาบรรณต่อตนเอง 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 5) จรรยาบรรณต่อสังคม (สำนักงานเลขาธิการครุสภา 2550:27) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องประพฤติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณของวิชาชีพและต้องมีพฤติกรรมด้าน จริยธรรมในการบริหารจัดการ ภายใต้กรอบคุณธรรม จริยธรรมที่บุคคลในสังคมทั่วไปยอมรับได้ เพราะจริยธรรมเป็นการแสดงออกทางการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้อง ดีงาม เป็นที่ยอมรับและศรัทธาจากครูและบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

สำนักงานเทศบาลตำบลตะลุ่มน มีนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนัก และเห็นความสำคัญต่อการพัฒนาจริยธรรม อันจะนำไปสู่การกำหนดกรอบ ทิศทางในการพัฒนาจริยธรรมในการคิดและวิธีการปฏิบัติให้ถูกต้อง ดีงาม อยู่ในกรอบของพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของสังคม และ

วัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยได้ส่งผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วม โครงการฝึกอบรมหลักสูตร นักบริหารยุคใหม่แบบมืออาชีพที่มีวัตถุประสงค์ในด้านจริยธรรมคือ ได้เข้าใจและสร้างจิตสำนึกและ พฤติกรรมที่สะท้อนหลักคุณธรรมและจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับนักบริหารยุคใหม่(สำนักงาน เทศบาลตำบลตะลุง, 2554 : 52) และจากการวิจัยของทองมัน สิทธิกัน(2553:บทคัดย่อ)ได้ทำการ วิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของพนักงานครู ในสังกัด เทศบาลนครยะลาผลการวิจัยพบว่า1) พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนคติ ของพนักงานครู สังกัดเทศบาลนครยะลาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยที่ด้านการปฏิบัติต่องานมี พฤติกรรมทางจริยธรรมต่ำกว่าด้านอื่นๆ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเทศบาลตำบลตะลุงเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา พฤติกรรม ของผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

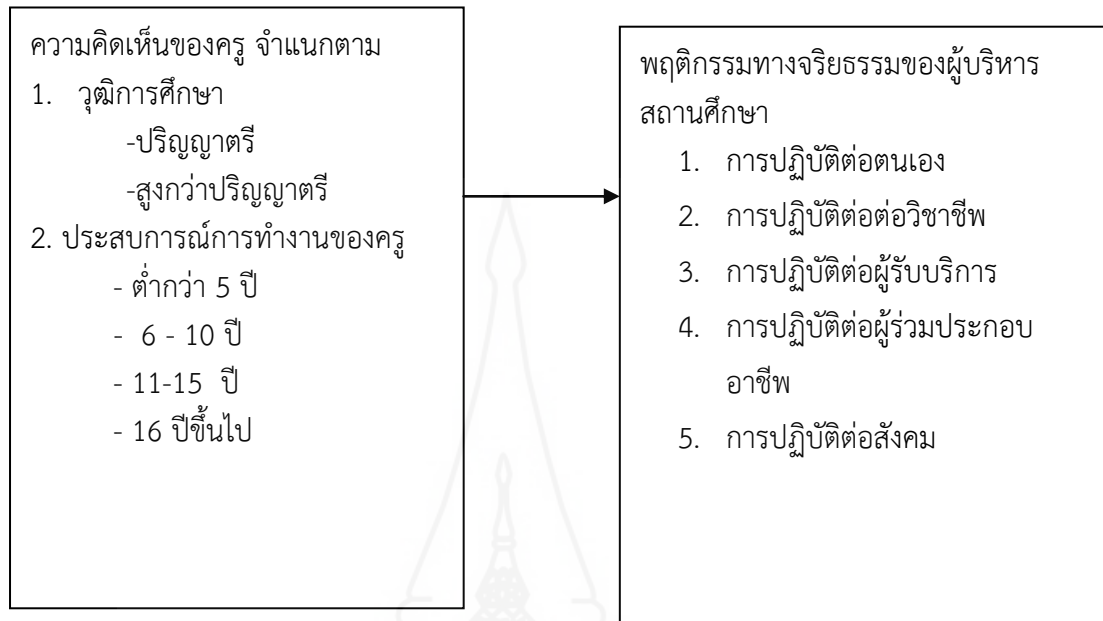
2.1 เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาล ตำบลตะลุง อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

2.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาล ตำบลตะลุง อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อ พฤติกรรมทางจริยธรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุง โดยอาศัยแนวคิดข้อบังคับของครูสภาและมาตรา 50 มาตรฐานการปฏิบัติตนกำหนดเป็นข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ(คุรุสภา2553:12-16) มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย 1) การปฏิบัติต่อตนเอง 2) การปฏิบัติต่อ วิชาชีพ 3) การปฏิบัติต่อผู้รับบริการ 4) การปฏิบัติต่อผู้ร่วมประกอบอาชีพ 5) การปฏิบัติต่อสังคม

ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยศึกษาในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ ซึ่งได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ โดยศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมใน 5 ด้าน ได้แก่ 1)การปฏิบัติต่อตนเอง 2) การปฏิบัติต่อวิชาชีพ 3) การปฏิบัติต่อผู้รับบริการ 4)การปฏิบัติต่อผู้ร่วมประกอบอาชีพ 5) การปฏิบัติต่อสังคม

4.2 ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.2.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์จำนวน 140 คน ในปีการศึกษา 2555

4.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ ในปีการศึกษา 2555 จำนวน 103 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ของเครสซิชี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นและสุ่มแบบง่าย

4.3 ตัวแปรที่ศึกษา

4.3.1 ตัวแปรอิสระจำแนกได้ดังนี้

- วุฒิการศึกษา
- ปริญญาตรี

- สูงกว่าปริญญาตรี

ประสบการณ์ในการทำงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเทศบาล

ตำบลตะลุมพีน

- ต่ำกว่า 5 ปี

- 6 - 10 ปี

- 11 - 15 ปี

- 16 ปีขึ้นไป

4.3.2 ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเทศบาลตำบลตะลุมพีน ใน 5 ด้าน คือ

- 1) การปฏิบัติต่อตนเอง
- 2) การปฏิบัติต่อวิชาชีพ
- 3) การปฏิบัติต่อผู้รับผิดชอบ
- 4) การปฏิบัติต่อผู้ร่วมประกอบอาชีพ
- 5) การปฏิบัติต่อสังคม

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 พฤติกรรม หมายถึง กิริยาอาการหรือการแสดงออกของบุคคล ซึ่งเป็นการกระทำทางกาย วาจา และใจในลักษณะของความคิด ความรู้สึก ทักษะ ทักษะ การแสดงออกทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ปรากฏเป็นปฏิกริยาที่สังเกตเห็นได้ รับรู้ได้

5.2 จริยธรรม หมายถึง หลักการหรือกฎ ความประพฤติที่บุคคลควรยึดถือปฏิบัติในสิ่งที่ถูกที่ควรต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม เป็นคุณงาม ตามกฎ ระเบียบ กฎระเบียบเป็นบรรทัดฐานของสังคมและผู้อื่นสามารถยึดถือเป็นแนวปฏิบัติได้

5.3 พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความประพฤติที่ผู้บริหารสถานศึกษาพึงปฏิบัติเพื่อให้เกิดความถูกต้องดีงาม ตามหลักคุณธรรมและจรรยาบรรณ เป็นที่ยอมรับของสังคม และผู้อื่นสามารถยึดถือเป็นแนวปฏิบัติได้ จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการปฏิบัติต่อตนเอง 2) ด้านปฏิบัติต่อวิชาชีพ 3) ด้านการปฏิบัติต่อผู้รับบริการ 4) ด้านการปฏิบัติต่อผู้ร่วมประกอบอาชีพ 5) ด้านการปฏิบัติต่อสังคม

5.3.1 พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านปฏิบัติต่อตนเอง หมายถึง ความประพฤติต่อตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาวิชาชีพ ส่งเสริมให้ครูใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ มีการสร้างผลงานจนเป็นที่ยอมรับ ส่งเสริมการปฏิบัติงานโดยเปิดโอกาสจัดทำแผนการปฏิบัติงานอย่างมีส่วนร่วม

5.3.2 พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อวิชาชีพ หมายถึง ความประพฤติต่อวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ยกย่องเชิดชูเกียรติคุณผู้มีผลงาน มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติตามกฎระเบียบและแบบแผนของทางราชการมีความมุ่งมั่นตั้งใจ ใช้ความรู้ความสามารถในการ

พัฒนาครูและบุคลากร สนับสนุนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาครู การเรียนการสอนและการบริหารการศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากร ใช้กระบวนการวิจัยและนำเสนอผลงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์กิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์

5.3.3 พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อผู้รับบริการ หมายถึง ความประพฤติของผู้บริหารที่ให้บริการแก่ผู้รับบริการอย่างมีคุณภาพ โดยคำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้รับบริการ ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก บริหารโดยยึดหลักการบริหารกิจบ้านเมืองที่ตีรับฟังความคิดเห็นที่มีเหตุผลของศิษย์และผู้รับบริการ ให้ครูและบุคลากร มีส่วนร่วมวางแผนการปฏิบัติงานและเลือกวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนเองเสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์และผู้รับบริการด้วยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตรให้และผู้รับบริการได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิดหรือวิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพ

5.3.4 พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อผู้ร่วมประกอบอาชีพ หมายถึง ความประพฤติของผู้บริหารสถานศึกษาที่ริเริ่มสร้างสรรค์ในการบริหารเพื่อให้เกิดการพัฒนาทุกด้านต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา ใช้ระบบคุณธรรมในการพัฒนาผลงานของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพมีความรักความสามัคคี และร่วมใจกัน ผนึกกำลังใจในการพัฒนาการศึกษายอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมประกอบอาชีพ

5.3.5 พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อสังคม หมายถึง ความประพฤติของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึงความยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในทางวิชาการ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อให้ศิษย์และผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้ และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรม

5.4 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ ผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเทศบาลตำบลตะลุมพีน

5.5 ครู หมายถึง บุคคลซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้สอนในสถานศึกษาระดับปฐมวัยถึงประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเทศบาลตำบลตะลุมพีน

5.6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเทศบาลตำบลตะลุมพีน หมายถึง โรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยถึงประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเทศบาลตำบลตะลุมพีนซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนทั้งหมด 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาลบ้านตะลุมพีน โรงเรียนเทศบาลบ้านปากน้ำ โรงเรียนเทศบาลบ้านปาดาทิมอ โรงเรียนเทศบาลบ้านอูเมะ โรงเรียนเทศบาลบ้านกาหยี และโรงเรียนเทศบาลบ้านตาหยาด

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาจริยธรรมของผู้บริหารเพื่อให้เป็นแบบอย่างในการบริหารงานภายในสังกัดสำนักงานเทศบาลตำบลตะลุง

6.2 เป็นข้อมูลให้หน่วยงานในสังกัดเทศบาลตำบลตะลุงได้ปรับปรุงและพัฒนาพฤติกรรมด้านจริยธรรมในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาล ตำบลตะลุมพันธ์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ประกอบในการ ศึกษาวิจัย ในบทนี้จะกล่าวถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้วิจัยได้เรียบเรียงไว้ตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร
  - 1.1 ความหมายของการบริหาร
  - 1.2 องค์ประกอบของการบริหาร
2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหาร
  - 2.1 ความหมายของพฤติกรรม
  - 2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมนุษย์
  - 2.3 พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
3. แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม
  - 3.1 ความหมายของจริยธรรม
  - 3.2 ความสำคัญของจริยธรรม
  - 3.3 องค์ประกอบของจริยธรรม
  - 3.4 จริยธรรมตามหลักศาสนาพุทธและศาสนาอิสลาม
  - 3.5 พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
4. การบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

1.1 ความหมายของการบริหาร

สมาน อัครภูมิ(2550:86) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารว่า การบริหารเป็นกระบวนการและกิจกรรมที่สามารถใช้ในการบริหารงานในทุกระบบองค์การ ข้อแตกต่างคือ หน่วยงานหรือองค์การที่จะบริหารนั้นมีภารกิจหลักอะไร เช่น การบริหารการศึกษา ภารกิจหลัก คือ การจัดการศึกษา ซึ่งมีกิจกรรมหลักคือการจัดการเรียนการสอนและการ

เรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีหน้าที่หลักคือ การจัดให้มีกระบวนการและกิจกรรมทางการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในการบริหารงานในความรับผิดชอบนั้น ผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำในการระดมและใช้ทรัพยากรทั้งหลายทั้งปวงในการดำเนินงานตามภารกิจขององค์การให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

วิโรจน์ สารรัตน์(2545:3) กล่าวเกี่ยวกับการบริหารว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การ โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริการที่สำคัญคือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ(Organizing) การนำ(Leading) และการควบคุม(Controlling)(Carroll & Gillen 1978)บุคคลสำคัญในการบริหารคือผู้บริหาร อันหมายถึง บุคคลที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานขององค์การให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สมศักดิ์ คงเที่ยง(2542:1) ได้ให้ความหมายการบริหารว่า หมายถึงกิจกรรมต่างๆที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างที่บุคคลร่วมกันกำหนดโดยใช้กระบวนการอย่างมีระบบและใช้ทรัพยากรลดจนเทคนิคต่างๆอย่างเหมาะสม

สรุป การบริหารคือ กิจกรรมต่างๆที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ร่วมกันกำหนด โดยใช้กระบวนการบริหารที่มีระบบ ระเบียบการคิดหรือการวางแผน การดำเนินงาน การประเมินผลและใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าสูงสุด

1.2 องค์ประกอบของการบริหาร

ณรงค์ นันทวรรณ(2536)ได้เขียนไว้ในหนังสือการบริหารงานอุตสาหกรรมเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารนั้นมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. เป้าหมาย (Goal)
2. ปัจจัยการบริหาร (Factor of Management)
3. ลักษณะของการบริหาร (Management Style)

1. เป้าหมาย (Goal) หรือวัตถุประสงค์ที่แน่นอนในการบริหารองค์กร ผู้บริหารจะต้องมีการกำหนดทิศทางหรือวัตถุประสงค์ของการทำงานไว้ชัดเจน

2. ปัจจัยในการบริหาร (Factor of Management) โดยทั่วไปแล้วปัจจัยในการบริหารที่เป็นพื้นฐานมี 5 ประการ คือ

2.1 คน (Men) การบริหารกำลังคน จะใช้คนอย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลกับงานให้มากที่สุด

2.2 เงิน (Money) การบริหารเงิน จะจัดสรรเงินอย่างไรให้ใช้จ่ายต้นทุนน้อยที่สุดและให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

2.3 วัสดุ (Material) การบริหารวัสดุในการดำเนินงานว่าจะทำอย่างไรให้สิ้นเปลืองน้อยที่สุด หรือเกิดประโยชน์สูงสุด

2.4 เทคนิควิธี (Method)จะใช้เทคนิควิธีการแบบใด ที่สามารถสนับสนุนให้การบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 เครื่องมือ(Machine)ในการบริหารงานจะใช้เครื่องมือ เครื่องจักรประเภทใด ขนาดใดหรือแบบใดที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงาน

3. ลักษณะของการบริหาร(Management Style)การบริหารเป็นทั้งศาสตร์และทั้งศิลป์ที่ผู้บริหารจะต้องนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อองค์กร จนมีคำกล่าวที่ว่า“ที่ใดมีผู้นำที่ดี ที่นั่นก็จะมีความสำเร็จ”

2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหาร

2.1 ความหมายของพฤติกรรม

พฤติกรรมของคนเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ ตามความหมายของพฤติกรรมได้มีนักการศึกษา ผู้รู้รวมทั้งนักวิชาการ โดยได้ให้ความหมายไว้อย่างกว้างขวาง แตกต่างกันไป เช่น

ฟวงทอง ป้องภัย (2540:2) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมหมายถึง ปฏิบัติหรือกิจกรรมทุกชนิดของสิ่งที่มีชีวิต แม้ว่าจะสังเกตได้หรือไม่ก็ตาม เช่น คน สัตว์

สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ (2542:14) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมว่า เป็นสิ่งที่บุคคล กลุ่ม หรือ องค์กรประพฤติปฏิบัติ ซึ่งเป็นที่เปิดเผย หรือซ่อนเร้น ทั้งนี้รวมทั้งกระบวนการภายในอื่นๆ ได้แก่ ความคิด ความรู้สึกทัศนคติ

สงวน สุทธิเลิศครุณ (2545:5) ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า พฤติกรรมมนุษย์หมายถึง การกระทำของมนุษย์ทั้งด้านกายกรรม วาจกรรม และมโนกรรมโดยรู้สำนึกหรือไม่รู้สำนึกทั้งที่สังเกตได้และอาจสังเกตไม่ได้

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2545:786) ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ว่าการกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึกเพื่อตอบสนองสิ่งเร้า

อำภา ชูช่วย (2549:1) ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า คือการกระทำหรือกิริยาอาการที่แสดงออกของบุคคล (Action) ทั้งนี้รวมถึงการงดเว้นการกระทำด้วย (Inaction) นอกจากนั้นการตัดสินใจที่รู้สึกได้ของบุคคล หรือการกระทำที่ซ่อนเร้นแต่พร้อมที่จะแสดงออกหากมีการมีความคิดริเริ่ม ดังนั้น พฤติกรรมจึงรวมถึงสิ่งที่บุคคล กลุ่ม หรือ องค์กรประพฤติปฏิบัติเป็นพฤติกรรมที่เปิดเผย (Overt Behavior) รวมถึงพฤติกรรมที่ยังไม่แสดงออกหรือพฤติกรรมซ่อนเร้น (Covernt Behavior) ทั้งนี้รวมถึงกระบวนการภายในอื่นๆได้แก่ ความคิดความรู้สึก ทัศนคติ และรวมถึงการงดเว้นการกระทำหรือการไม่แสดงออกทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ

ทองมัน สิทธิกัน (2553:18) ได้สรุปว่า พฤติกรรมหมายถึง การกระทำทุกสิ่งทุกอย่าง ที่มนุษย์แสดงออกทางกาย วาจา ใจ ปรากฏให้เห็นพฤติกรรมซึ่งสังเกตเห็นได้หรือไม่เห็นก็ได้

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่าพฤติกรรม หมายถึง กิริยาอาการหรือการแสดงออกของบุคคล ซึ่งเป็นการกระทำทางกาย วาจาและใจในลักษณะของความคิด ความรู้สึก ทัศนคติ การแสดงออกทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ปรากฏเป็นปฏิกิริยาที่สังเกตเห็นได้รับรู้ได้

2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์

พฤติกรรมของมนุษย์แสดงออก ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมทางบวกหรือทางลบย่อมจะเกิดขึ้นกับทุกคนในทุกเวลาและทุกสถานการณ์ โดยพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเหล่านั้นและขณะนั้นจะเกิดขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆหลายประการ (ถวิล ธราโภชน และศรันย์ คำริสุข 2544 :7)ซึ่งได้แก่

1. ปัจจัยทางด้านสรีรวิทยาเป็นปัจจัยพื้นฐานทางชีวภาพของมนุษย์เป็นสิ่งเร้าที่สำคัญ ทำให้เกิดพฤติกรรม นับตั้งแต่พฤติกรรมอย่างง่าย เช่น รู้สึกหิวเราจะไปหาอาหารรับประทาน รู้สึกง่วงนอนก็ไปหาที่นอนเพื่อให้ร่างกายพักผ่อน

2. ปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม ในชีวิตประจำวันมนุษย์ต้องเรียนรู้ และพบสภาพสิ่งแวดล้อมต่างๆตลอดเวลาสิ่งแวดล้อมใดที่ปรากฏเด่นชัดกับบุคคลสิ่งแวดล้อมนั้น จะทำหน้าที่เป็นสิ่งเร้ากระตุ้นให้บุคคลเกิดพฤติกรรมจะแตกต่างกันไปตามสภาพของสิ่งแวดล้อม เช่น ถิ่นที่อยู่อาศัย ลักษณะดินฟ้าอากาศ ทำให้พฤติกรรมของคนแตกต่างกันในทางจิตวิทยาจะมองถึงสิ่งแวดล้อมที่เป็นรายละเอียดที่ต่างออกไปอีก ไม่ว่าจะเป็นอาหารแสงสว่าง บรรยากาศการทำงาน เพื่อน หรือสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆจะมีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ทั้งสิ้น

3. ปัจจัยทางด้านสังคม เนื่องจากมนุษย์ไม่สามารถอยู่คนเดียวได้ต้องพึ่งอาศัยซึ่งกันและกัน ต้องติดต่อเกี่ยวข้องกัน มนุษย์ต้องมาอยู่รวมกันกลายเป็นชุมชน หรือที่เรียกว่าสังคม และเมื่อเกิดสังคมขึ้น คนในสังคมก็จะตั้งข้อตกลงร่วมกัน เรียกว่า โครงสร้างของสังคม ตัวอย่างเช่น สังคมของโรงเรียนหมายถึง กลุ่มคนทุกคนที่อยู่ในโรงเรียน ซึ่งเป็นครู อาจารย์ ผู้อำนวยการโรงเรียน นักเรียน เจ้าหน้าที่ประจำฝ่ายและแผนกต่างๆ นักการภารโรง เป็นต้น และเพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดประโยชน์แก่สังคม จึงต้องมีข้อกำหนดต่างๆขึ้นให้แก่แต่ละคนมีสิทธิส่วนบุคคลเคารพในสิทธิของผู้อื่น ซึ่งข้อกำหนดต่างๆเหล่านี้ก็คือโครงสร้างของสังคม จะเป็นเหมือนสิ่งบังคับพฤติกรรมของมนุษย์ ให้เป็นไปด้วยความเหมาะสม

สงวน สุทธิเลิศ(2545:55-56) ได้สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมนุษย์อันประกอบด้วย

1. ความรู้หรือแนวความคิด ได้แก่ สัมมาทิฐิ (เห็นชอบ) และสัมมาสังกัปปะ (ดำริชอบ)
2. พลังจิตหรือความรู้สึก ได้แก่ สัมมาวายะมะ (พยายามชอบ) สัมมาสติ (ระลึกชอบ) สัมมาสมาธิ(ตั้งจิตมั่นชอบ)
3. พฤติกรรมหรือ การกระทำ ได้แก่ สัมมาวาจา (เจรจาชอบ) สัมมาภิมันตะ (การกระทำชอบ) สัมมาอาชีวะ (หาเลี้ยงชีพชอบ) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับหลักธรรมในเรื่อง ปฏิจจสมุปบาท (พุทธทาสเถลิง 2542:1-3) ว่าในการพัฒนาตนจะต้องพัฒนา 1) ปัญญาหรือความคิด 2) จิตใจหรือความรู้สึก และ 3) พฤติกรรมหรือการกระทำ

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2551:51-53) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลไว้ว่าบุคคลแต่ละคนมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันซึ่งปัจจัยเหล่านั้นได้แก่

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคคล อิทธิพลที่มาจากบุคคลได้แก่ ผลกระทบจากครอบครัว ค่านิยมความเชื่อทางศาสนา มาตรฐานส่วนบุคคล และความต้องการส่วนตนที่ช่วยในการกำหนดการกระทำทางจริยธรรมในสถานการณ์ต่างๆผู้บริหารหรือบุคคลที่ขาดกลุ่มของจริยธรรมที่เข้มแข็งหรือชัดเจนอาจค้นพบว่าการตัดสินใจของตนมีความผันผวนไปตามแต่ละสถานการณ์ ในขณะที่ตนเองพยายามที่จะเพิ่มผลประโยชน์ของตนให้มากที่สุด

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์การ องค์การเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อเรื่องจริยธรรมในองค์การโดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้านายหรือผู้บริหารในองค์การมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการสร้างพฤติกรรมที่มีจริยธรรมของผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งแสดงออกในรูปของการร้องขอของผู้บริหารหรือการกระทำที่ได้รับการลงโทษหรือได้รับรางวัล

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพสิ่งแวดล้อมภายนอก องค์กรที่ดำเนินงานในสภาพที่มีการแข่งขันสูง อาจได้รับอิทธิพลจากกฎหมายของรัฐ และบรรทัดฐานและค่านิยมทางสังคม จากที่ได้กล่าวมา สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมในทางบวกหรือทางลบ อันเป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานที่เกิดจากความรู้สึกรู้สึกนึกคิด การกระทำ ค่านิยมพื้นฐาน ความเชื่อ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่แตกต่างกันออกไปซึ่งข้อกำหนดต่างๆเหล่านี้ก็คือ โครงสร้างของสังคมจะเป็นเหมือนสิ่งบังคับพฤติกรรมของมนุษย์

2.3 พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

การพัฒนาสังคมอันนำไปสู่การพัฒนาประเทศโดยส่วนรวมนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาไปพร้อมๆกันในหลายๆด้านทั้งการพัฒนาสภาพทางร่างกาย ทางจิตใจและความรู้สึกของมนุษย์ในการดำเนินกิจการใดๆจะสำเร็จลุล่วงด้วยดีอย่างไรมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์อย่างแท้จริงนั้น ทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญที่สุด การพัฒนามนุษย์เป็นพื้นฐานของการพัฒนาสิ่งต่างๆทั้งมวลการพัฒนาคนเป็นงานที่ละเอียดอ่อนเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์เพราะมนุษย์มีชีวิตจิตใจ มีอารมณ์มีความรู้สึก มนุษย์จะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์จะต้องประกอบด้วยปัจจัยหลายประการรวมถึงการศึกษาเพราะการศึกษาเป็นปัจจัยหลายประการรวมถึงการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพ โดยการส่งเสริมความรู้ ความคิด ทักษะ เจตคติ ให้รู้จักตนเองรู้จักชีวิตและเข้าใจสังคม มีความสามารถในการปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงการศึกษาที่ดำเนินไปในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม และมีประสิทธิภาพจะสามารถสร้างความสมดุลกลมกลืนกับการพัฒนามนุษย์ในด้านต่างๆได้เป็นอย่างดี คุณลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยการบริหารของผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถและกระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพและมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาไว้หลายท่าน ดังนี้

สมพงษ์ เกษมสิน (2539:263) กล่าวว่าไว้ว่า ความสามารถและประสิทธิภาพของโรงเรียนจะดีหรือไม่เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของผู้บริหารโรงเรียน จึงอาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่นในการนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารที่มีพฤติกรรมบริหารที่ดี มีความสามารถในการบริหารเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือศรัทธาจากผู้บังคับบัญชามักจะเป็นผู้นำที่ดีเสมอ

พนม พงษ์ไพบูลย์ (2540:7) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า ความสำเร็จในการพัฒนาการศึกษา กว่าร้อยละ 50 เป็นผลเนื่องมาจากผู้บริหาร ผู้บริหารจึงนับว่ามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนา และกรปฏิบัติงานของทุกฝ่าย เพราะผู้บริหารเป็นผู้ที่มีอำนาจและความรับผิดชอบสูงสุดถ้าผู้บริหารไม่มีความเข้าใจและไม่รู้บทบาทหน้าที่ของตนเองก็จะเกิดความล้มเหลว จึงกล่าวได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการจัดการศึกษาอย่างยิ่ง

จากที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่าพฤติกรรมกรรมการบริหารงานคือการทำงานที่ผู้บริหารแสดงความสามารถในการบริหารจนเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือศรัทธาจากผู้บังคับบัญชามีความเข้าใจและรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองมีความสามารถในการปฏิบัติภารกิจให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย เน้นความสำเร็จของงาน สร้างผู้ร่วมงานให้มีโอกาสใช้ความสามารถสูงสุดของตนเอง

3. แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม

3.1 ความหมายของจริยธรรม

ในการบริหารจัดการสถานศึกษา จริยธรรมเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งที่ผู้บริหารทุกคนจะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีจริยธรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ร่วมงาน ซึ่งมีผู้รู้รวมทั้งนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

ทิศนา แคมณี(2542:2)ให้ความหมายของจริยธรรมว่า หมายถึง การแสดงออกทางการประพฤติปฏิบัติ ซึ่งสะท้อนคุณธรรมภายในให้เห็นเป็นรูปธรรม

สุภาพร พิศาลบุตร(2544:209) กล่าวว่า จริยธรรมหมายถึง แนวทางของการปฏิบัติของคนในกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางดำเนินชีวิตของผู้ผู้อยู่ในอาชีพนั้นๆ และเป็นการรักษาส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง ตลอดจนฐานะของสมาชิก

พิภพ วังเงิน(2545:7) ได้สรุปจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรมคือ การประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องดีงาม พุทธิ ทำดี คิดดี งดเว้นการกระทำสิ่งที่สังคมไม่ปรารถนา

ราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. 2542 (2545:291) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมว่า จริยธรรมหมายถึงธรรมที่เป็นข้อประพฤติ ปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม

วริยา ชินวรรณ (2546:9) กล่าวไว้ว่า จริยธรรมหมายถึง หลักที่มนุษย์ในสังคมควรยึดถือปฏิบัติ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคม

ประเวศ วัชสี (2548:6) ได้ให้ความหมายจริยธรรมว่า จริยธรรม คือคุณสมบัติ ความเป็นมนุษย์อันเป็นไปเพื่อความสุขของตนเอง และการอยู่ร่วมกันหรือศีลธรรม อีกทั้งจริยธรรมคือ การเป็นผู้มีจิตใจสูง ไม่เห็นแก่ตัวฝ่ายเดียวแสดงออกโดยการไม่เบียดเบียนมีความเมตตากรุณามุ่งช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์

ปราชญา กล้าผจญ (2549:65) กล่าวถึงความหมายของจริยธรรมว่า จริยธรรมคือความประพฤติอันพึงปฏิบัติต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม เพื่อก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองเกษมสุขขึ้นในสังคม และสมาชิกในสังคม

สมคิด บางโม (2549:12) มีความเห็นว่า จริยธรรม หมายถึงหลักหรือข้อควรประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องดีงามตามหลักคุณธรรม ตลอดจนการมีปัญญาไตร่ตรองด้วยเหตุผลว่าอะไรดี ควรประพฤติ อะไรไม่ดีไม่ควรประพฤติ

นเรศ เชื้อสุวรรณ และชลาลัย หายเจนลักษณ์ (2553:ออนไลน์) กล่าวถึง จริยธรรม หมายถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอุปนิสัย ความประพฤติ หรือการกระทำของบุคคล ซึ่งตัดสินว่าดีหรือชั่ว ถูกหรือผิด โดยถือว่าต้องทำใยสิ่งที่ดีที่ถูก เพื่อนำพหุติกรรมหรือการทำของตนบริสุทธิ์ สิ่งใดที่เป็นจริยธรรมสิ่งนั้นควรกระทำ ความประพฤติและเป็นบรรทัดฐานของสังคมที่สมาชิกต้องปฏิบัติตามให้สังคมอยู่ได้

แดลดัน ฮอยล์และวัตต์(Dalton Hoyle และ Watts, 2001:468) ให้ความหมายของจริยธรรมว่าจริยธรรม ได้ให้หลักเกณฑ์และแนวทางในการดำเนินพฤติกรรม และช่วยให้บุคคลเลือกในสิ่งที่มีศีลธรรมระหว่างตัวเลือกของสาเหตุของการกระทำในสิ่งที่ดีและถูกต้อง ซึ่งตรงกันข้ามกับสิ่งที่ผิดในบริบทของการควบคุมทางศีลธรรม

เซอร์เมอร์ฮอร์น(Schermerhorn,2005:59) กล่าวถึงจริยธรรมว่า จริยธรรมหมายถึง การศึกษาธรรมชาติทั่วไปของศีลธรรม และตัวเลือกศีลธรรมที่เฉพาะเจาะจงซึ่งถูกเลือกโดยบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับตนและบุคคลอื่น

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า จริยธรรมหมายถึง หลักการหรือกฎความประพฤติที่บุคคลควรยึดถือ ปฏิบัติที่ถูกที่ควรต่อ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นคุณงามความดีที่กระทำเพื่อสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานของความถูกต้องดีงาม ตามกฎระเบียบ ข้อปฏิบัติ เป็นบรรทัดฐานของสังคม และผู้อื่นสามารถยึดถือเป็นแนว ปฏิบัติได้

3.2 ความสำคัญของจริยธรรม

จริยธรรมสร้างสันติมนุษยพึงต้องมีความรู้ พร้อมด้วยเป็นผู้มีจริยธรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานของมนุษย์ที่จะเป็นแนวทางไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องดีงาม หากสังคมใดที่ไร้จริยธรรมไม่ว่าจะอยู่ในชนชั้นใดระดับใดก็ตามย่อมนำไปสู่ความเสื่อม และปัญหาตามมา จริยธรรมจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องยึดถือ ปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ต่ออาชีพและต่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

ธีรศักดิ์ อัครบวช (2544:119) ได้สรุปความสำคัญของจริยธรรมต่อผู้ประกอบการวิชาชีพไว้ 4 ด้าน คือ

1. ด้านตัวครู

- 1.1 ทำให้ครูมีความก้าวหน้าและมีความมั่นคงในอาชีพ
- 1.2 ได้รับคำยกย่องสรรเสริญจากบุคคลทั่วไป เป็นที่เคารพเชื่อฟังของศิษย์
- 1.3 มีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ไร้อันตรายใดๆ เพราะแวดล้อม

ด้วยความรัก และความนับถือจากศิษย์และประชาชนทั่วไป

- 1.4 ครอบครัวมีความอบอุ่นมั่นคง ฐานเศรษฐกิจไม่ฝืดเคือง

2. ด้านสถาบันวิชาชีพครู

- 2.1 ทำให้ชื่อเสียงของคณะครูเป็นที่ศรัทธาเลื่อมใสของปวงชน
- 2.2 งานวิชาชีพครูมีความเจริญก้าวหน้า เพราะครูอาจารย์ทำงานเต็ม

ความสามารถ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ใหม่ๆ

- 2.3 สถานศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ เพราะได้รับความร่วมมือ

ช่วยเหลือจากประชาชนเต็มที่

3. ด้านสังคมและชุมชน

- 3.1 สมาชิกของสังคมเป็นคนดีมีคุณธรรมสูง รู้จักสิทธิและหน้าที่อย่าง

ถูกต้อง

- 3.2 สังคมมีสันติสุข เพราะสมาชิกของสังคมได้รับการสั่งสอนจากผู้มี

คุณธรรม

- 3.3 สังคมได้รับการพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าในทุกๆด้านพัฒนาให้

เจริญก้าวหน้าในทุกๆด้านเพราะสมาชิกมีคุณธรรม

4. ด้านความมั่นคงของชาติ

4.1 สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความมั่นคง เพราะประชาชนมีความรักความเข้าใจ และเห็นความสำคัญอย่างแท้จริง

4.2 ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชาติ มีความมั่นคงถาวร เพราะครูอาจารย์ได้อบรมสั่ง สอนศิษย์ให้มีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ยนต์ ชุมจิต(2544:324) ได้กล่าวโดยสรุปว่า จริยธรรมก่อให้เกิดประโยชน์ หรือมีความสำคัญทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น ดังต่อไปนี้

1. ประโยชน์ต่อตนเอง

1.1 ทำให้ตนเองมีชีวิตที่สงบร่มเย็น ไม่ต้องเดือดเนื้อร้อนใจ ไม่ต้องอยู่อย่างหวาดระแวง เพราะตนเองไม่ได้เบียดเบียนผู้ใด มีแต่สร้างประโยชน์สุขให้แก่สังคมและผู้อื่น

1.2 ทำให้ตนมีความเจริญรุ่งเรืองในชีวิตส่วนตัว และการทำงานอาชีพมีความมั่นคงและก้าวหน้า

1.3 ได้รับการยกย่องสรรเสริญเทิดทูนบูชาจากคนทั่วไป

1.4 ครอบครัวยั่งยืน มีความสุข ฐานะเศรษฐกิจมั่นคง

2. ประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

2.1 ประโยชน์ต่อสถาบัน เช่นสถาบันครอบครัวของตนได้รับการยกย่องสรรเสริญจากบุคคลทั่วไป สถาบันการศึกษา หรือสถาบันที่ประกอบอาชีพธุรกิจมีชื่อเสียงทำให้บุคคลอื่นศรัทธาเลื่อมใส สถาบันหรือหน่วยงานที่ตนเองสังกัดมีความเจริญก้าวหน้า ได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ทั้งนี้เพราะสมาชิกทุกคนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม

2.2 ประโยชน์ต่อชุมชน เช่น สังคมได้รับความสงบสุข เพราะทุกคนเป็นคนดีมีคุณธรรม สังคมได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องรวดเร็วเพราะสมาชิกทุกคนต่างกระทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า จริยธรรมมีความสำคัญซึ่งเป็นค่านิยมพื้นฐานของมนุษย์ที่จะเป็นแนวทางไปสู่การประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องดีงาม ค่านิยมทางจริยธรรมเกิดจากความประทับใจอย่างลึกซึ้ง ความต้องการอยากได้ ความชอบเป็นพิเศษ สามารถปฏิบัติตนในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความมั่นคงในงานอาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคงซึ่งทุกวิชาชีพย่อมมีจรรยาบรรณการทำงานต้องมีคุณธรรม อันเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อวิชาชีพต่อสถาบัน ต่อสังคมและประเทศชาติ

3.3 องค์ประกอบของจริยธรรม

จริยธรรมเป็นเครื่องมือกำหนดหลักการปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เป็นแนวทางให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบเรียบร้อย พิภพ วังเงิน (2546:4-5) ประภาพศรี สีหอำไพ (2535:12) และ อินดา ศิริวรรณ (2544:28-29) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของจริยธรรมประกอบด้วยองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ระเบียบวินัย เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง สังคมที่ขาดกฎเกณฑ์ทุกคนสามารถทำทุกอย่างได้ตามอำเภอใจ ย่อมเดือดร้อนระส่ำระสาย ขาดผู้นำผู้ตาม ขาดระบบที่กระชับความเข้าใจเป็นแบบแผนให้ยึดถือปฏิบัติ การหย่อนระเบียบวินัยทำให้เกิดการละเมิดสิทธิและหน้าที่ตามบทบาทของแต่ละบุคคล ชาติใดไร้ระเบียบวินัยทำให้เกิดการละเมิดสิทธิและหน้าที่ตามบทบาทของแต่ละบุคคล

ละบุคคลชาติใดไว้ระเบียบวินัยย่อมอยากที่จะพัฒนาไปได้ทัดเทียมชาติอื่น จึงควรประพฤติตามจารีตประเพณีของสังคม

2. สังคมการรวมกลุ่มกันประกอบกิจกรรมอย่างมีระเบียบแบบแผนก่อให้เกิดขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม วัฒนธรรมอันเป็นความมีระเบียบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน เป็นกลุ่มชนที่ขยายวงกว้างเรียกว่าสังคม

3. อิสรเสรี ความมีสำนึกในมโนธรรมที่พัฒนาเป็นลำดับก่อให้เกิดความอิสระสามารถดำรงชีวิตตามสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการศึกษา และประสบการณ์ในชีวิต มีความสุขอยู่ในระเบียบวินัยและสังคมของตนเป็นค่านิยมสูงสุดที่คนได้รับการขัดเกลาแล้วสามารถบำเพ็ญตนตามเสรีภาพเฉพาะตนได้อย่างอิสระ สามารถปกครองตนเองและชักนำตนเองให้อยู่ในทำนองครองธรรมสามารถปกครองตนเองได้

มัชฌิมา นิกาย (2541:6) และสุภาพร พิศาลบุตร (2544:9-10) ได้อธิบายองค์ประกอบของจริยธรรมสอดคล้องกันว่า จริยธรรม ประกอบด้วยลักษณะ 4 ประการคือ

1. ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง กรณีความรู้ในลักษณะของคนนั้นการกระทำชนิดใดควรทำและการกระทำชนิดใดไม่ควรทำควรระวังและลักษณะพฤติกรรมประเภทใดเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ความรู้เชิงจริยธรรมนี้ขึ้นอยู่กับ อายุ ระดับการศึกษา และพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคล

2. ทศนคติเชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่างๆ ว่าตนชอบหรือไม่ชอบพฤติกรรมนั้นๆ มากน้อยเพียงใด ทศนคติเชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนใหญ่ จะสอดคล้องกับค่านิยมในสังคมนั้น แต่ทศนคติเชิงจริยธรรมของบุคคลอาจเปลี่ยนแปลงได้เมื่อเวลาผ่านไป

3. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลให้เหตุผลในกรเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง การศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรมจะทำให้ทราบว่า บุคคลผู้มีจริยธรรมในระดับแตกต่างกันอาจมีการกระทำที่คล้ายคลึงกันได้เสมอ และบุคคลที่มีการกระทำเหมือนกัน อาจมีเหตุผลเบื้องหลังการกระทำตลอดจนระดับจริยธรรมที่แตกต่างกันไป

4. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบหรือดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ หรือค่านิยมในสังคมนั้น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมากกว่าด้านอื่นๆ ทั้งนี้เพราะการกระทำในทางที่ดีและเลวของบุคคลนั้น ส่งผลโดยตรงต่อผาสุก และความทุกข์ของสังคม

สุจิตรา พัฒนะภูมิ (2541:78) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของจริยธรรมในบุคคลจะประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1. องค์ประกอบภายใน ได้แก่ความรู้ อารมณ์ ศรัทธา การปลูกฝังค่านิยมพัฒนาการทางสติปัญญาทัศนคติ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อความสามารถในการตัดสินใจแยกความถูกต้องออกจากความไม่ถูกต้อง และเป็นผลต่อความพึงพอใจที่จะรับจริยธรรมมาเป็นแนวทางปฏิบัติ

2. องค์ประกอบภายนอก เป็นพฤติกรรมการกระทำที่บุคคลตัดสินใจจะกระทำในสถานการณ์แวดล้อมต่างๆซึ่งเชื่อว่าอิทธิพลส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบภายในและบางส่วนอาจขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่นๆเช่นความรุนแรงของการบีบคั้นสถานการณ์

จากที่ได้กล่าวมา สรุปได้ว่า องค์ประกอบของจริยธรรมเป็นสิ่งที่สำคัญที่เป็นตัวกำหนดหลักในการดำรงชีวิตเพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบภายในและภายนอก เช่นความรู้ ทักษะคติ เหตุผล กฎระเบียบวินัย สังคม อิศรเสรีและการกระทำ ความรู้สึกที่อยู่ภายในจิตใจของแต่ละบุคคลอันจะไปสู่แนวทางการประพฤติปฏิบัติตามจริยธรรมที่กำหนดไว้

3.4 จริยธรรมตามหลักศาสนาพุทธและศาสนาอิสลาม

3.4.1 จริยธรรมตามหลักศาสนาพุทธ

ศาสนาพุทธ เป็นแหล่งกำเนิดด้านจริยธรรม ทุกศาสนามีคัมภีร์ที่ให้ผู้นับถือศรัทธายึดถือไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนตามศาสนกิจและตามวิธีการดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งมีผู้รู้ได้กล่าวถึงจริยธรรมของศาสนาพุทธไว้ดังนี้

พระเทพเวที (2532:1) อ้างถึงใน (ทองมัน สิทธิกัน 2553:28) กล่าวถึงจริยธรรมในพุทธศาสนาว่า หลักมัชฌิมาปฏิปทา หรืออริยสัจข้อสุดท้าย คือ มรรค ซึ่งเป็นประมวลหลักความประพฤติ หรือระบบจริยธรรมทั้งหมดของศาสนาพุทธ เป็นคำสอนภาคปฏิบัติที่จะช่วยให้การดำเนินสู่จุดหมายปลายทางของกระบวนการที่รู้เข้าใจแล้วนั้นเป็นผลสำเร็จขึ้นมาในชีวิต มรรค หรือ หลักมัชฌิมาปฏิปทามีองค์ประกอบ 8 อย่างได้แก่

1. สัมมาทิฐิ เห็นชอบ
2. สัมมาสังกัปปะ ดำริชอบ
3. สัมมาวาจา วาจาชอบ
4. สัมมากัมมันตะ การกระทำชอบ
5. สัมมาอาชีวะ เลี้ยงชีพชอบ
6. สัมมาวายามะ พยายามชอบ
7. สัมมาสติ ระลึกรู้ชอบ
8. สัมมาสมาธิ จิตมั่นชอบ

สามารถจัดองค์ประกอบทั้ง 8 ของมรรคเข้าเป็นหมวดหมู่ โดยจัดเป็น 3 กลุ่ม

ดังนี้

พระเทพเวที (2532:37-38) อ้างถึงใน ทองมัน สิทธิกัน 2553:28)

1.ศีล (อธิศีล)	2.สมาธิ (อธิจิตต์)	3.ปัญญา(อธิปัญญา)
สัมมาวาจา	สัมมาวายามะ	สัมมาทิฐิ
สัมมากันมาตะ	สัมมาสติ	สัมมาสังกัปปะ
สัมมาอาชีวะ	สัมมาสมาธิ	

ฉลอง มาปรีดา (2537:50-53) เสนอหลักธรรมตามหลักพุทธศาสนาที่ส่งเสริมให้ผู้บริหารเจริญก้าวหน้าดังนี้

1. ทัศนคติที่มีกตประโยชน์ ประโยชน์ปัจจุบัน 4 ประการ คือ

- 1.1 อุฏฐานสัมปทา ถึงพร้อมด้วยความขยันหมั่นเพียรในการเล่าเรียน

ศึกษาในการประกอบอาชีพการงาน

1.2 อรัภขสัมปทา ถึงพร้อมด้วยการรักษา ทั้งในการรักษาวิชาความรู้และ
ทรัพย์สินที่ทำมาหากิน

1.3 กัลยาณมิตร การรู้จักเลือกคบมิตรที่ดี

1.4 สมชีวิตา การรู้จักครองชีพตามสมควรแก่รายได้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช(2538:22) ได้กล่าวถึงหลักจริยธรรมใน
พุทธศาสนา ว่าเป็นหลักที่ทุกคนยึดถือปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อความสงบสุขในการดำเนินชีวิต
และสังคมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารตามหลักของพุทธศาสนามีหลายประการ ที่กล่าวถึงมากที่สุดได้แก่
พรหมวิหาร 4 สังคหวัตถุ 4 ฆราวาสธรรม 4 และทศพิธราชธรรม

1. พรหมวิหาร 4 ประการ ได้แก่

1.1 เมตตา ความปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข

1.2 กรุณา ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์

1.3 มุทิตา ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี

1.4 อุเบกขา การวางเฉย ไม่ยินดียินร้าย

2. สังคหวัตถุ 4 ประการ

2.1 ทาน ให้ปันสิ่งของแก่คนที่ควรให้

2.2 ปิยวาจา พูดจาอ่อนหวาน

2.3 อถตจริยา ประพฤติในสิ่งที่เป็นประโยชน์

2.4 สมานัตตตา วางตนเหมาะสม เสมอต้น เสมอปลาย

3. ฆราวาสธรรม 4 ประการ ได้แก่

3.1 สัจจะ ความเชื่อสัตย์ต่อกัน

3.2 ทมะ การรู้จักข่มจิตของตน

3.3 ขันติ ความอดกลั้น

3.4 จาคะ การให้ปันแก่คนที่ควรให้

4. ทศพิธราชธรรม มี 10 ประการ ได้แก่

4.1 ทาน หมายถึง การให้ เป็นการช่วยผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเพราะมีความ
ขัดข้องแค้นแค้นนั้นๆ เช่น ผู้ที่ขาดอาหารก็ให้อาหารช่วยขาดเสื้อผ้าให้เสื้อผ้าช่วย

4.2 ศีล หมายถึง ความประพฤติ ต้องเว้นจากความชั่วร้ายทั้งหลายความ
ประพฤติอันใดที่เป็นความชั่วร้ายก่อให้เกิดเวร ใ้ทั้งความประพฤติอย่างนั้น ไม่ทำสิ่งที่เป็นความชั่ว
ร้ายนั้น ไม่พูดสิ่งที่เป็นความชั่วร้ายนั้น รวมความว่าเว้นการที่ควรเว้นต่างๆทั้งกายวาจา

4.3 บริจาค การสละอันหมายความว่า สละสิ่งที่มีประโยชน์น้อยแก่สิ่งที่มี
ประโยชน์มาก ยกตัวอย่างเช่นว่า สละทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะร่างกาย เช่นเจ็บป่วยที่อวัยวะร่างกายก็
ยอมสละทรัพย์รักษา สละอวัยวะร่างกายเพื่อรักษาชีวิต ในเมื่อต้องการที่จะรักษาชีวิตไว้ก็ยอม

4.4 อาชวะ ความตรง คือความประพฤติซื่อตรงไม่คิดทรยศต่อเพื่อน มิตร
สหาย ต่อหน้าที่การงาน ตลอดจนจนถึงประชาชน

4.5 มัทวะ ความอ่อนโยน คือ ความมีอาการทางกาย วาจา อ่อนโยน สุภาพไม่แสดงความแข็งกระด้าง มิใช่ความหมายว่าอ่อนแอ แต่ว่าอ่อนโยน มาแสดงการยกตนเหนือคนอื่น มีความอ่อนโยน สุภาพทางกาย วาจา พูดจาอะไรก็อ่อนโยนสุภาพ

4.6 ตปะ ความเพียร เป็นผู้กล้าในการทำที่ควรทำ ไม่กลัวเกรงในการทำ ดังกล่าว ไม่มีความเกียจคร้านปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างสม่ำเสมอไม่บกพร่อง มีความเป็นผู้กล้า มีความเพียร ไม่อ่อนแอย่อท้อ เข้มแข็ง ถ้าทำดังนี้จะเป็นที่ยำเกรงของบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหลายไม่กล้าที่จะละเมิด

4.7 อโภระ ความไม่โกหกหมายถึงว่า ความมีจิตที่ประกอบด้วยเมตตา มุ่งที่จะ
จะ
เน้นปรารถนาดีเป็นที่ตั้ง ไม่เป็นคนใจน้อย หงุดหงิดง่าย แต่มีใจหนักแน่น ไม่คิดจะเอาแต่โทษใครรู้จักให้อภัยและมีเมตตา

4.8 อวิหิงสา ความไม่เบียดเบียน คือ การไม่ทำอะไรที่เบียดเบียนผู้อื่นให้เดือดร้อนทั้งทางตรงและทางอ้อม มีจิตประกอบด้วยกรุณา คิดช่วยเหลือและทำการช่วยเหลืออยู่เสมอ

4.9 ชันติ ความอดทน คือ รู้จักอดทนต่อความตรากตรำต่างๆ เช่น รู้จักอดทนต่อหนาว ร้อน หิว กระจาย ทนต่อสิ่งที่ไม่เป็นสุข ไม่สนุกต่างๆอดทนต่อเวลาที่ต้องพบความทุกข์ตลอดจนถึงเวลาเจ็บไข้ได้ป่วย ก็ต้องมีน้ำอดน้ำทน รู้จักอดทนต่อความเจ็บใจ ต่อถ้อยคำที่เขามาว่ากล่าวบางครั้งบางคราว อันจะทำให้เกิดความเจ็บใจ ซ้ำใจ ก็ให้มีความอดทน

4.10 อวิโรธนะ ความไม่ผิด เมื่อรู้ว่าอะไรผิดก็ไม่ทำเพราะทุกคนย่อมต้องมีความผิดบ้างไม่มากก็น้อยด้วยสิ่งที่ไม่รู้ ซึ่งมีอยู่มากหรืออาจจะพลั้งเผลอทำให้ผิดอยู่บ้าง แต่ว่าอะไรที่ไม่รู้ว่าผิดก็ไม่ควรทำคือไม่ทำผิดทั้งที่รู้ ควรรอบคอบในสิ่งที่จะทำทั้งหลาย ระมัดระวังไม่ให้ผิด หรือจะผิดก็แต่น้อย อีกอย่างต้องรักษาความเที่ยงทำ ความยุติธรรมในเมื่อเป็นผู้ใหญ่ต้องไม่ลำเอียงเพราะความซัง ความหลง ความกลัวทั้งหลาย ดังนี้คือไม่ผิด

3.4.2 จริยธรรมตามหลักอิสลาม

หลักธรรมคำสอนของศาสนาอิสลามเกิดจากการผสมผสานของกฎบัญญัติภาคปฏิบัติในพระคัมภีร์อัลกุรอาน กับกิจวัตรปฏิบัติส่วนพระองค์ของนบีมุฮัมมัด(ซ.ล) ชาวมุสลิมถือว่า ผู้นับถือศาสนาอิสลามจะบังเกิดผลดีอย่างแท้จริง ต้องปฏิบัติตามหลักธรรมอิสลาม(มูลนิธิวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี 2553:ออนไลน์) ได้กล่าวถึงจริยธรรมตามหลักศาสนาอิสลามศาสนาสอนว่า ในการดำเนินชีวิตจงเลือกสรรเฉพาะ สิ่งที่ดีอันเป็นที่ยอมรับของสังคมซึ่งความสมบูรณ์ทั้งหมดอยู่ที่ความยุติธรรม ดังต่อไปนี้

1) หลักการปฏิบัติของศาสนาอิสลาม ศาสนาสอนว่ากิจการงานต่างๆที่จะทำนั้น มีความเหมาะสมกับตนเองและสังคม ขณะเดียวกันต้องออกห่างจากการงานที่ไม่ดี ที่สร้างความเสื่อมเสียอย่างสิ้นเชิงส่วนการประกอบคุณงามความดีอื่นๆ การถือศีลอด การละหมาด และสิ่งทีคล้ายคลึงกับสิ่งเหล่านี้ เป็นการแสดงให้เห็นถึงการเป็นบ่าวที่จงรักภักดี และปฏิบัติตามบัญชาของพระองค์

ศาสนาอิสลามในความหมายของของอัลกุรอานนั้นหมายถึง แนวทางในการดำเนินชีวิตที่มนุษย์จะปราศจากมันไม่ได้ ส่วนความแตกต่างระหว่างศาสนากับกฎของสังคมนั้นคือ ศาสนาได้ถูกประทานมาจากพระผู้เป็นเจ้า ส่วนกฎของสังคมเกิดขึ้นจากมนุษย์อีกนัยหนึ่ง ศาสนาอิสลามหมายถึง การดำเนินของสังคมที่เคารพต่อ อัลลอฮ์ และเชื่อฟังปฏิบัติตามคำบัญชาของพระองค์

2) ศาสนวินัย นิติศาสตร์และการพิพากษา มีดังนี้

(1) วาญิบ คือหลักปฏิบัติภาคบังคับที่มุกลัลฟ (มุสลิมผู้อยู่ในศาสนา นิติภาวะ) ทุกคนต้องปฏิบัติตาม ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามจะต้องถูกลงทัณฑ์ เช่นการปฏิบัติตาม ฐานบัญญัติของอิสลาม (รูกน)ต่างๆ การศึกษาวิทยาการอิสลาม การทำมาหากินเพื่อเลี้ยงดูครอบครัว เป็นต้น

(2) ฮะรอม คือกฎบัญญัติห้ามที่มุกลัลฟทุกคนต้องละเว้น ผู้ใดไม่ละเว้นจะถูกลงทัณฑ์

(3) ฮะลาล คือกฎบัญญัติอนุมัติให้กระทำได้ อันได้แก่ การนึกคิด วาจา และการกระทำที่ศาสนาได้อนุมัติ เช่น การรับประทานเนื้อสัตว์ที่ได้รับการเชือดอย่างถูกต้อง

(4) มุสตาฮับ หรือที่เรียกกันติดปากว่า สุนนะฮฺ คือกฎบัญญัติ ชักชวนชาวมุสลิม และมุกลัลฟกระทำ หากไม่ปฏิบัติก็ไม่ได้เป็นการฝ่าฝืนศาสนาวินัย

(5) มักรูฮฺ คือกฎบัญญัติอนุมัติให้กระทำได้ แต่พึงละเว้น คำว่า มักรูฮฺ ในภาษาอาหรับมีความหมายว่า น่ารังเกียจ โดยทั่วไปจะเกี่ยวข้องกับหลักจริยธรรมเช่นกรรับประทานอาหารที่มีกลิ่นน่ารังเกียจ การสวมเสื้อผ้าอาภรณ์ที่ขัดต่อกาลเทศะ เป็นต้น

(6) มุบาฮฺ คือสิ่งที่กฎบัญญัติไม่ได้ระบุเจาะจง จึงเป็นความอิสระที่จะเลือกกระทำหรือละเว้น เช่น การเลือกพาหนะ อุปกรณ์เครื่องใช้ หรือการเล่นกีฬาที่ไม่ขัดต่อบัญญัติห้าม

3) ฐานบัญญัติอิสลาม(รูกน)ของซุนนีย์

(1) การปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจาก อัลลอฮและ มุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของอัลลอฮ

(2) คำรณรงค์ละหมาดวันละ 5 เวลา

(3) จ่ายซะกาต

(4) ถือศีลอดในเดือนรอมะฎอนทุกปี

(5) บำเพ็ญฮัจญ์ หากมีความสามารถ

จริยธรรมในศาสนาอิสลาม มีข้อปฏิบัติที่ต้องยึดถือ 5 ประการ คือ

1) การปฏิญาณตน เพื่อยืนยันความเชื่อถือในเอกภาพของอัลลอฮ และเป็นการให้คำมั่นสัญญาว่า จะเคารพภักดีต่ออัลลอฮองค์เดียว ไม่นำสิ่งใดมาเป็นภาคีกับพระองค์ และให้คำมั่นว่าศาสดามุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของพระองค์ 2) การทำนมาซ คือทำนมาซวันละ 5 ครั้ง การนมาซวันละ 5 เวลา ในวันหนึ่งกับคืนหนึ่งนั้นเป็นการยืนยันว่าบุคคลนั้นต้องอยู่บนหลักศรัทธา คำว่านะมาซหรือละหมาด แปลว่า การขอแสดงความจงรักภักดีต่อพระผู้เป็นเจ้าทั้งกายและใจ 3) การบริจาคทาน ซะกาต คือทรัพย์สินงเคราะห์ที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้มีฐานะบริจาคแก่ผู้ยากจนและอื่นๆ ตามบัญญัติรวม 6 ประเภท (1) ผู้ยากจน (2) ผู้ขัดสนอนาถา (3) ผู้เป็นเจ้าหนี้ที่ซะกาต (4) ผู้

เข้ารับอิสลามใหม่ๆ (5) ปลดปล่อยทาส (6) ผู้มีหนี้สินล้นพ้น (7) ให้อภัยโทษแก่ผู้ผิด (8) ผู้เดินทางที่ขาดทุนรอนระเกะระพาทรัพย์สินที่ต้องบริจาคนะกาต (4) การถือศีลอด คือการงดกินงดดื่มงดประพฤติดามอารมณ์ฝ่ายต่ำในช่วงระหว่างรุ่งอรุณไปจนถึงกระทั่งตะวันตกลับฟ้า (5) ทำพิธีฮัจญ์ที่นครมักกะฮ์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย

ประทีป สวาโย (2545:79-80) ได้สรุปหลักธรรมคำสอนของศาสนาอิสลามที่มุสลิมควรประพฤติมี ดังนี้

ข้อควรเว้นทางกาย

1. ไม่กราบไหว้รูปเคารพ
2. ไม่ดูหมิ่นคัมภีร์อัลกุรอานและคำสอนของพระมุฮัมมัด
3. ไม่เอนเอียงไปทางศาสนาอื่น
4. ไม่ทำความสกปรกให้เกิดแก่พระคัมภีร์อัลกุรอานและพระนามของอัลลอฮ์
5. ไม่แสดงกิริยาท่าทางอันเกี่ยวกับพิธีกรรมของศาสนาอื่น

ข้อควรเว้นทางวาจา

1. ไม่พูดว่า ตนได้เคยเห็นพระอัลลอฮ์
2. ไม่พูดว่า ตนเคยสนทนากับพระอัลลอฮ์
3. ไม่พูดว่าพระอัลลอฮ์มีความงดงาม
4. ไม่ยกเอาพระนามพระอัลลอฮ์มาอ้างในการกระทำอันไม่ควร
5. ไม่กล่าวหาหรือนินทาบรรดาพี่น้องมุสลิมว่าเป็นผู้ปฏิบัตินอกกลุ่มนอกรทาง
6. สิ่งที่ทำไม่ได้อย่าพูดว่าทำได้

ข้อควรเว้นทางใจ

1. ไม่สงสัยพระอัลลอฮ์ว่าเป็นผู้สร้างทุกสิ่งจริง
2. ไม่สงสัยความเป็นศาสนทูตของพระมุฮัมมัด
3. ไม่สงสัยว่าพระคัมภีร์อัลกุรอานไม่ใช่บทบัญญัติของพระอัลลอฮ์
4. ไม่สงสัยว่าหลังจากมีพระมุฮัมมัดและจะมีศาสนทูตอื่นๆอีก
5. ไม่สงสัยเรื่องพิธีการต่างๆ

ข้อที่มุสลิมทุกคนไม่ควรปฏิบัติ

1. ปฏิเสธไม่ยอมเชื่อพระอัลลอฮ์ ไม่ยอมเชื่อคุณสมบัติของพระอัลลอฮ์
2. ซ้ำตัวตายรวมทั้งฆ่าผู้อื่น
3. ไม่มีความเป็นธรรม ทรมานสัตว์ ทำให้ผู้อื่นเกิดทุกข์ คบหาสมาคม

กับคนพาล

4. ออกตัญญูต่อพ่อแม่ แม่เพียรกริยาไม่สุภาพ
5. มีชู้ ร่วมรักโดยไม่ถูกต้องตามหลัก

ข้อที่มุสลิมทุกคนควรปฏิบัติ

1. กตัญญูและรักบิดา มารดา
2. เคารพอ่อนน้อมต่อผู้มีเกียรติและอาวุโส
3. เมตตาสงสารและอุปการะผู้ที่ต่ำกว่า

4. รู้จักเอาใจซึ่งกันและกัน

5. ประพฤติต่อเพื่อนบ้านใกล้เคียง

หลักธรรมที่อิสลามมีกมุสลิมจะต้องปฏิบัติศาสนกิจ ทั้งชายและหญิง คือ มุขยบัญญัติซึ่งมีอยู่ 5 ประการได้แก่

1. การกล่าวปฏิญาณตน
2. การนมาสการ 5 เวลา
3. การบริจาคทรัพย์ตามบัญญัติ
4. การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน
5. การประกอบพิธีฮัจญ์

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า จริยธรรมตามหลักศาสนาอิสลามมีการดำเนินของสังคมที่เคารพต่อพระอัลลอฮ์และเชื่อฟังปฏิบัติตามคำบัญชาของพระองค์ในการดำเนินชีวิต ให้เลือกสรรสิ่งที่ดี อันเป็นที่ยอมรับของสังคมทำตนให้เป็นผู้ดำรงอยู่ในศีลธรรมพัฒนาตนเองไปสู่การมีบุคลิกภาพที่ดี เป็นคนที่มีหัวใจที่ ห่วงใย มีเมตตา มีความรัก เป็นผู้ที่มีความเสียสละไม่เห็นแก่ตัว และหมั่นใฝ่หาความรู้ และมีข้อปฏิบัติ 1) การปฏิญาณตน 2) การทำละหมาด 3) การบริจาคทาน 4) การถือศีลอด 5) การประกอบพิธีฮัจญ์

3.5 พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญต่อการเป็นแบบอย่างที่ดี ต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมในสถานศึกษา เพราะผู้บริหารเป็นผู้ที่ชี้แนะ กำหนดแนวทางการปฏิบัติตน ในการอบรมสั่งสอนให้บุคคลากรในสถานศึกษามีจริยธรรมที่พึงประสงค์

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(2536:57) ได้ให้ความหมายไว้ว่า จริยธรรมที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร และมนุษย์ทุกคนเพื่อนให้บุคคลเป็นคนดีควรจะต้องมี ธรรมสมบัติ 3 ประการดังนี้ การครองตน ครอง และครองงาน

ฉลอง มาปริดา (2537:68-69) ได้กล่าวถึงจริยธรรมที่ผู้บริหารควรมี ดังนี้

1. ผู้บริหารควรมีหลักจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อตนเอง หรือการครองตน

หมายถึง รู้จักตนเองเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะผู้บริหารย่อมต้องรู้จักความสามารถของตน รู้จักสภาพจิตใจของตนรู้จักปรับปรุงตนเองให้เข้ากับงาน เข้ากับคน และเข้ากับสิ่งแวดล้อมต่างๆมีความเชื่อมั่นในตนเอง

2. ผู้บริหารควรมีหลักจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่องาน หรือการครองงาน

หมายถึง มีความซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบในงานหน้าที่ที่ท่า และรู้จักระเบียบ กฎหมายทุกอย่างเกี่ยวกับงาน

3. ผู้บริหารควรมีหลักจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อบุคคลอื่น หรือการครองคน

หมายถึง การรู้จักเสริมสร้างสัมพันธ์หลักจริยธรรมประกอบด้วย ขันติ โสรัจจะ ปธาน 4 เวสาร์ชก ธรธรรม 5 มรรค 8 พรหมวิหาร 4 สปัจริยธรรม 7 และสังคหัตถ 4 เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2547:118-120) กล่าวว่าผู้บริหารทุก

วงการไม่เฉพาะแต่ในวงการศึกษาก็เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลต่างๆทั้งผู้รับบริการ บุคคลกรในองค์กร และบุคคลทั่วไปที่เกี่ยวข้องทั้งในองค์กรอื่น ในชุมชน และในสังคม จรรยาบรรณของผู้บริหาร มีสาระสำคัญดังนี้

1. จรรยาบรรณต่อตนเอง

1.1 พึงประพฤติปฏิบัติเป็นตนเป็นแบบอย่างที่ดี และพัฒนาตน ให้มีคุณธรรม มีสุภาพดี ทั้งกายและจิตใจรวมทั้งเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ

1.2 พึงอุทิศตนเพื่อหน้าที่ มีความเสียสละ และมีความกล้าหาญทางจริยธรรมกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมโดยไม่กลัวว่าตนจะเดือดร้อน

1.3 พึงมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองไม่นำหรือยอมให้ผู้อื่นนำผลงานของตนไปใช้ในทางทุจริต และไม่ลอกเลียนหรือนำผลงานของผู้อื่นไปใช้ประโยชน์

2. จริยธรรมต่อวิชาชีพ

2.1 พึงซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ไม่โฆษณาชวนเชื่อจนเกินเหตุหรือเกินความจริงเพื่อผลประโยชน์ในการประกอบวิชาชีพ

2.2 พึงใช้วิชาชีพในการบริหารจัดการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ

2.3 พึงละเว้นการทำธุรกิจ หรือกิจการอื่นที่อาศัยอำนาจหน้าที่ของตนเพื่อประโยชน์ในกิจการนั้น

3. จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

3.1 พึงซื่อสัตย์ต่อผู้รับบริการ รักษาความลับ และผลประโยชน์ในทางที่ถูกของผู้รับบริการ

3.2 พึงละเว้นการแสวงหาผลประโยชน์อันมิชอบจากผู้รับบริการและให้บริการด้วยความเสมอภาค ไม่ใช่ข้ออภิสิทธิ์

3.3 พึงให้ความสำคัญแก่ผู้รับบริการ บริหารงานเพื่อผลประโยชน์ของผู้รับบริการ มิใช่เพื่อผลประโยชน์ของตนเอง

4. จรรยาบรรณต่อบุคลากรในองค์กร

4.1 พึงมีความยุติธรรม มีใจเป็นกลาง ไม่เลือกปฏิบัติด้วยอคติ

4.2 พึงบริหารคนด้วยความระบอบคุณธรรม ไม่เล่นพรรคเล่นพวก คຸ້ມครองและสนับสนุนคนดี และไม่สนับสนุนคนไม่ดี ให้มีอำนาจ

4.3 พึงรักษาความสามัคคี ปฏิบัติต่อบุคลากรด้วยหลักการและเหตุผลมีความสุภาพมีน้ำใจ ให้เกียรติ และรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น

5. จรรยาบรรณต่อองค์กรชุมชน

5.1 พึงให้ความสำคัญและมีความรักภักดีต่อองค์กร รักษาเกียรติภูมิขององค์กร ไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียแก่องค์กร

5.2 พึงดูแลรักษาและใช้ทรัพยากรส่วนรวมองค์ของการ อย่างประหยัด คຸ້ມค่า และมีประสิทธิภาพ

5.3 พึ่งสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน และสร้างสันติภาพ สันติสุขให้เกิดขึ้นใน

สังคม

คुरुสภา(2553:12-16) กล่าวถึงแบบแผนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษามี 5 ประการดังนี้

1. จรรยาบรรณต่อตนเอง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเองพัฒนาพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และมีวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ โดยมีแบบแผนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนี้

- 1.1 ประพฤติตนเหมาะสมกับสถานะภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี
- 1.2 ศึกษา ค้นคว้า ริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ
- 1.3 ส่งเสริมและพัฒนาครูในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้
- 1.4 สร้างผลงานที่แสดงถึงการพัฒนาความรู้และความคิดในวิชาชีพจนเป็นที่

ยอมรับ

1.5 ส่งเสริมการปฏิบัติงานโดยมีแผนปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี ที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและก้าวทันการเปลี่ยนแปลง

2. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรักศรัทธาซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีต่อวิชาชีพ โดยมีแบบแผนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ดังนี้

- 2.1 แสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ
- 2.2 รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ
- 2.3 ยกย่องและเชิดชูเกียรติผู้มีส่วนงานในวิชาชีพให้สาธารณชนรับรู้
- 2.4 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎระเบียบและแบบ

แผนของทางการ

2.5 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจ และใช้ความรู้ ความสามารถในการพัฒนาครูและบุคลากร

2.6 สนับสนุนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาครู การเรียนการสอนและการบริหารการศึกษา

2.7 ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยและนำเสนอผลงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

2.8 เข้าร่วม ส่งเสริม และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์

3. จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค ไม่เรียกร้องหรือรับผลประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ โดยมีแบบแผนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนี้

3.1 ปฏิบัติงานหรือให้บริการอย่างมีคุณภาพ โดยคำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้รับบริการ

- 3.2 ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก

- 3.3 บริหารโดยยึดหลักการบริหารกิจบ้านเมืองที่ดี
- 3.4 รับฟังความคิดเห็นที่มีเหตุผลของศิษย์และผู้รับบริการ
- 3.5 ให้ครูและบุคลากร มีส่วนร่วมวางแผนการปฏิบัติงานและเลือกวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนเอง
- 3.6 เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์และผู้รับบริการด้วยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร
- 3.7 ให้และผู้รับบริการได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิดหรือวิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพ
4. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม ความสามัคคีในหมู่คณะ โดยมีแบบแผนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนี้
- 4.1 ริเริ่มสร้างสรรค์ในการบริหารเพื่อให้เกิดการพัฒนาทุกด้านต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
- 4.2 ส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
- 4.3 เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา
- 4.4 ใช้ระบบคุณธรรมในการพัฒนาผลงานของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
- 4.5 มีความรักความสามัคคี และร่วมใจกัน ผนึกกำลังใจในการพัฒนาการศึกษา
- 4.6 ยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมประกอบอาชีพ
5. จรรยาบรรณต่อสังคม ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาสิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนร่วม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีแบบแผนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนี้
- 5.1 ยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 5.2 ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในทางวิชาการ
- 5.3 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อให้ศิษย์และผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้ และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- 5.4 เป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรม
- จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความประพฤติที่ผู้บริหารสถานศึกษาพึงปฏิบัติเพื่อให้เกิดความถูกต้องดีงาม ตามหลักคุณธรรมและจรรยาบรรณ เป็นที่ยอมรับของสังคม และผู้อื่นสามารถยึดถือเป็นแนวปฏิบัติได้

3.5.1 พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อตนเอง

สมเพียร เกษมทรัพย์(2541:277)ได้กล่าวถึง แนวทางในการเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหาร ด้านการปรับปรุงตนเองไว้ดังนี้

การปรับปรุงตนเอง

1. ต้องเป็นผู้มีบุคลิกภาพดี ทั้งด้านการมอง การแต่งกาย การพูด การฟัง การนั่ง ยืน เดิน การแสดงกิริยาท่าทาง ต้องฝึกตนเอง รักษาสุขภาพอนามัยให้ได้อยู่เสมอ

2. ต้องมีศิลปะในการเข้ากับคน ต้องศึกษาความแตกต่างของคน ได้แก่ ฐานะ ความเป็นอยู่ การศึกษา สุขภาพร่างกาย สติปัญญา ความรู้ความสามารถ เชื่อชาติศาสนา นิสัยใจคอ เป็นต้น

3. การเอาชนะใจผู้อื่น มีหลักคือ การยกย่องชมเชย การยอมรับนับถือในความคิดของผู้อื่น การให้ความร่วมมือ

4. ต้องมีคุณสมบัติของผู้ดี การมีมารยาทดี กิริยาวาจาดี จิตใจเปี่ยมด้วยคุณธรรม และควรปฏิบัติตนดังนี้ ยิ้มแย้มฉันท และนำบุคคลให้รู้จัก ไม่ก้าวร้าวเรื่องส่วนตัวของผู้อื่น รับฟังคำติชม มีคุณธรรม ต้อนรับผู้มาติดต่อด้วยความสุภาพอ่อนน้อมเป็นกันเอง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา(2542)(อ้างถึงใน ชีระ รุญเจริญ 2550:109-111) ได้กำหนดคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาทางกายและบุคลิกภาพ ที่เอื้อต่อการจัดและบริหารการศึกษาตามแนว พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. เป็นผู้มีความสุขแข็งแรง
2. ร่างกายสง่าผ่าเผย
3. เป็นผู้มีความอดทน
4. เป็นผู้มีความสามารถทำงานได้นานโดยไม่รู้สึกเหนื่อย
5. มีความเด็ดขาด
6. ความทะเยอทะยาน
7. ความเชื่อมั่นในตนเอง
8. ความซื่อสัตย์
9. ความมานะ
10. ความมีจินตนาการ
11. ความตื่นตัวอยู่ตัวเสมอ
12. มีจริยธรรม
13. มีใจเยือกเย็น
14. ความเป็นผู้บรรณลุ่มลึกภาวะทางอารมณ์
15. มีความรับผิดชอบ
16. ความคล่องแคล่วว่องไวอยู่เสมอ
17. รู้จักสร้างและระวังรักษาบุคลิกลักษณะของตนอยู่เสมอ

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2543:34) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะเฉพาะตัวที่นักบริหาร การศึกษาความเสริมสร้างให้เกิดขึ้น ได้แก่

1. บุคลิกภาพที่ดีสง่างาม
2. มีความขยันหมั่นเพียร สัมมาอาชีพ
3. มีความรับผิดชอบ
4. มีความซื่อสัตย์ สุจริต
5. ตรงต่อเวลาบริหารเวลาได้ดี
6. กระตือรือร้นในการทำงาน
7. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
8. รักษาระเบียบวินัยได้ดีเป็นแบบอย่าง

พิภพ วังเงิน(2545:210) ได้กล่าวถึงการเป็นแบบอย่างทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติตน ได้แก่ การพัฒนาด้านร่างกายและจิตใจควบคู่กันไป ที่สำคัญคือต้องพัฒนาจิตใจให้คนมีจริยธรรม มีศีลธรรม มีความยุติธรรม มีคุณธรรม มีเหตุผล

สมิต อาชวณิกกุล(อ้างในพิภพ วังเงิน 2545:210-212) ได้เขียนไว้ในหนังสือ การพัฒนาตน ให้สำรวจตนเองดังนี้

1. การเป็นผู้มีอนามัยดี จะต้องมึร่างกายปกติแข็งแรง มีกำลังทำงานตามปกติ แข็งแรงดีปราศจากโรคภัยไข้เจ็บไม่อ่อนหรือผอมจนเกินไป
2. ไม่หวาดกลัวต่อบุคคลอื่น ควรมีความสมบัตินี้มีความกล้าเผชิญไม่ยอมแพ้ง่ายๆ นอกจะมีเหตุผลสมควรไม่สะทกสะท้านต่อบุคคลที่ใช้อำนาจมาบังคับ
3. มีวินัยจรรยาที่ต้องคิดพิจารณาไตร่ตรอง พิจารณาว่าควรกระทำในทางใดจึงจะถูกต้องมีความเด็ดขาดตัดสินใจ ไม่ลังเล หวาดกลัวต่อความถูกต้อง การคิด ตัดสินใจต้องให้เกิดผลประโยชน์สูงสุด
4. การมีความเชื่อมั่นในตนเองต้องมีคุณสมบัติมันช่วยตนเองไม่ดูถูกความสามารถของตน
5. ความเป็นผู้ดีมีคุณลักษณะดังนี้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีระเบียบวินัย มีความสุภาพเรียบร้อย มีมารยาท มีวัฒนธรรม ประพฤติปฏิบัติสิ่งที่ถูกต้อง
6. ทำตนให้เป็นคนน่าเชื่อถือมีความซื่อสัตย์ รักษาสัจจะ มีวาจาจริง เป็นคนมีระเบียบ มีหลักการ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความละเอียดรู้จักไตร่ตรอง มีวินัยจรรยาที่ต้องหาเหตุผลได้ถูกต้อง
7. ทำตนให้เป็นมีเสน่ห์ เป็นที่ต้องตา ถูกใจแก่ผู้อื่น ต้องมีคุณสมบัติดังนี้มีพรหมวิหารธรรม คือเมตตา กรุณา มุติตา อุเบกขา รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรามีอารมณ์ดี สดชื่นแจ่มใส

ครูสุภา(2553:12) กล่าวถึงแบบแผนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติตน ดังนี้

1. จรรยาบรรณต่อตนเอง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเองพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาชีพ สังคม และการเมืองอยู่เสมอโดยมีแบบแผนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนี้

1.1 ประพฤติเหมาะสมกับสถานะภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี

- 1.2 ศึกษา ค้นคว้า ริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาวิชาชีพ
- 1.3 ส่งเสริมและพัฒนาครูในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้
- 1.4 สร้างผลงานที่แสดงถึงการพัฒนาความรู้และความคิดในวิชาชีพ
- 1.5 ส่งเสริมปฏิบัติงานโดยมีแบบแผนปฏิบัติการมีส่วนร่วมและใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี ที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อตนเอง หมายถึง ความประพฤติต่อตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาวิชาชีพ ส่งเสริมให้ครูใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ มีการสร้างผลงานจนเป็นที่ยอมรับ ส่งเสริมการปฏิบัติงานโดยเปิดโอกาสจัดทำแผนการปฏิบัติงานอย่างมีส่วนร่วม

3.5.2 พฤติกรรมจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อวิชาชีพ

พระธรรมโกศาจารย์(2542 : 126)ได้กล่าวถึงหลักแห่งความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้บริหารคือ

1. ชยัน ประหยัด
2. ยืนหยัด อุดหนุน
3. ทำตนเชื่อถือได้
4. อ่อนน้อมถ่อมตน
5. รู้จักประมาณตน
6. รู้ผิดรู้ชอบ
7. ตั้งปณิธาน
8. เข้าใจจิตใจผู้อื่น
9. ไมโลภ รู้สันดาน
10. เด็ดเดี่ยว มั่นคง
11. เป็นคนใจกว้าง
12. กล้าได้กล้าเสีย

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2542:48) กล่าวถึงการปฏิบัติงานว่า เป็นการบริหารงานให้องค์การดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องสามารถชักจูงบุคคลต่างๆให้เกิดการปฏิบัติงานดังนี้

1. ปฏิบัติงานให้เสร็จเรียบร้อย
2. ศึกษาหาความรู้อยู่เป็นนิตย์
3. ฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความชำนาญ
4. ใช้ความรู้ความสามารถของตนเองให้เต็มที่ก่อนจะขอความร่วมมือจากคนอื่น
5. มีความอดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค
6. คิดชอบ ทำชอบ และแก้ปัญหาได้

7. ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

คुरुสภา(2553:13) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธาซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีต่อวิชาชีพ โดยมีแบบแผนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ดังนี้

1. แสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ
2. รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ
3. ยกย่องและเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานในวิชาชีพให้สาธารณชนรับรู้
4. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎระเบียบและแบบแผนของทางการ
5. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจ และใช้ความรู้ความสามารถในการพัฒนาครูและบุคลากร
6. สนับสนุนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาครู การเรียนการสอน และการบริหารการศึกษา
7. ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ค้นคว้าวิเคราะห์ วิจัยและนำเสนอผลงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ
8. เข้าร่วม ส่งเสริม และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อวิชาชีพ หมายถึง ความประพฤติต่อวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ยกย่องเชิดชูเกียรติคุณผู้มีผลงาน มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติตามกฎระเบียบและแบบแผนของทางราชการมีความมุ่งมั่นตั้งใจ ใช้ความรู้ความสามารถในการพัฒนาครูและบุคลากร สนับสนุนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาครู การเรียนการสอนและการบริหารการศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากร ใช้กระบวนการวิจัยและนำเสนอผลงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์กิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์

3.5.3 พฤติกรรมจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อผู้รับบริการ

อนันต์ งามสะอาด(2547:2)ได้กล่าวถึง คุณลักษณะเฉพาะของผู้มีจิตมุ่งบริการในการทำงานดังนี้

1. หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสในการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
2. เต็มใจทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
4. มีความเสียสละ
5. เรียนรู้และเข้าใจผู้อื่น
6. เต็มใจร่วมกิจกรรมกับคนอื่น
7. เสนอตัวช่วยเหลือการทำงาน
8. ให้คำแนะนำช่วยเหลือ

9. คบคนอื่นด้วยความบริสุทธิ์ใจ

10. แสดงน้ำใจกับเพื่อนร่วมงาน

จรรยาบรรณของข้าราชการตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. 2551(2551:28-29) ค่านิยมที่พึงประสงค์สำหรับการยึดถือปฏิบัติในการทำงานต่อผู้รับบริการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในปัจจุบัน 5 ประการได้แก่

1. การยึดมั่นและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง หมายถึง ยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง ความชอบ เสียสละ ยึดหลักวิชาการวิชาชีพไม่อ่อนตามอิทธิพลใด
2. ความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบ หมายถึง ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน ต่อประชาชน ต่อการปฏิบัติงาน ต่อองค์กร และพัฒนาปรับปรุงระบบราชการ
3. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ หมายถึง ปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส ให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องได้
4. การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม หมายถึง บริการประชาชนด้วยความเสมอภาคเน้นความสะดวกรวดเร็ว ประหยัดและถูกต้องใช้ทรัพยากรทางราชการให้คุ้มค่าเสมือนหนึ่งการใช้ทรัพยากรของตนเอง เน้นการทำงานโดยยึดผลลัพธ์เป็นหลัก มีการวัดผลลัพธ์และค่าใช้จ่าย

5. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน หมายถึง ทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนด เกิดผลดีแก่หน่วยงานและส่วนรวม ใช้ทรัพยากรของทางราชการให้คุ้มค่าเสมือนหนึ่งการใช้ทรัพยากรของตนเอง เน้นการทำงานโดยยึดหลักผลลัพธ์เป็นหลัก มีการวัดผลลัพธ์และค่าใช้จ่าย

กิตติภูมิ มีประดิษฐ์(2553:ออนไลน์)ได้กล่าวว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านผู้รับบริการพิจารณาสิ่งที่ควรทำและไม่ผิดจริยธรรมนั้นสามารถพิจารณาได้ใน 3 ประเด็นคือ

1. เรื่องต้นทุนและผลประโยชน์ ผู้บริหารจะต้องเปรียบเทียบว่าสิ่งที่ตนตัดสินใจปฏิบัติไปนั้นจะเกิดต้นทุนกับผลประโยชน์รับอย่างไร โดยใช้หลักการผลประโยชน์มากกว่าต้นทุนที่ลงไป และผลประโยชน์ที่ว่ามีไข่มองแต่ผลกำไรที่จะเข้ามาเท่านั้นแต่ต้องรวมถึงผลประโยชน์ที่จะตกอยู่กับกลุ่มคนที่เราเกี่ยวข้องด้วย เช่น ผู้บริโภคจะมีความเป็นอยู่ที่ดีหรือไม่ สุขภาพอนามัย และประโยชน์ที่ได้รับจากสินค้าหรือบริการดีหรือไม่เหล่านี้ หมายถึง ผลตอบแทนที่ถูกจริยธรรมและเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาหากคำตอบเป็นไปในทางบวก คือ นอกจากผลตอบแทนที่เราจะได้แล้วผลประโยชน์ต้องตกอยู่กับคนทั่วไป

2. ต้องไม่ขัดกับสิทธิมนุษยชน การพิจารณาว่าสิ่งที่ทำเป็นพฤติกรรมที่มีความถูกต้องทางจริยธรรมหรือไม่ต้องดูว่าสิ่งนั้นขัดกับสิทธิมนุษยชนหรือไม่ อาทิ การกระทำดังกล่าวไม่จำกัดสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เช่น การแสดงออกสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สิทธิในการเลือกตั้งหรือการดำเนินชีวิตอย่างอิสระ สิทธิในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย สิทธิส่วนบุคคล ตลอดจนรวมถึงเกียรติยศศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในขณะเดียวกัน

3. ความเสมอภาคและยุติธรรม สิ่งที่จะกระทำจะต้องมีความยุติธรรมและความถูกต้อง มีการกระทำอย่างเสมอภาค โดยเฉพาะในเรื่องจัดสรรผลประโยชน์ต่างๆไปยังบุคคลหรือกลุ่มชนการกระทำไม่ก่อให้เกิดฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้รับประโยชน์มากกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง และไม่ทำให้เกิดความไม่

ยุติธรรมกับอีกฝ่ายหนึ่งอาทิ ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง หรือเลือกปฏิบัติกับกลุ่มคนในองค์กรหรือพนักงาน คนใดคนหนึ่งเป็นพิเศษ หรือหากมีใครทำผิดกฎเกณฑ์แล้วไม่ลงโทษหากเรามีการกระทำเช่นนี้ ถือว่าเป็นผู้บริหารที่ไม่มีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ

คุรุสภา(2553;) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค ไม่เรียกร้อยหรือรับผลประโยชน์ จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ โดยมีแบบแผนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. ปฏิบัติงานหรือให้บริการอย่างมีคุณภาพ โดยคำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้รับบริการ

1.1 สิทธิเสรีภาพในฐานะที่เป็นมนุษย์

1.2 สิทธิทางสังคมเศรษฐกิจ

1.3 สิทธิเสรีภาพในฐานะพลเมือง (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2553:

ออนไลน์)

2. ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก เยาวชนและผู้ด้อยโอกาส

3. บริหารโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาลได้แก่

3.1 หลักนิติธรรม คือบริหารงานโดยยึดหลักตัวบทกฎหมาย รวมทั้งการ

ออกระเบียบ ข้อบังคับ

3.2 หลักคุณธรรม คือการทำความดีของนักเรียน ผู้บริหาร และครูเป็น

แบบอย่างที่ดี แก่นักเรียน

3.3 หลักความโปร่งใส คือการแจ้งหลักเกณฑ์การเรียนการสอนผ่านจุดประสงค์

ให้นักเรียนได้ทราบและแจ้งประมาณที่โรงเรียนได้รับจัดสรรให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ

3.4 หลักการมีส่วนร่วม คือเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน กรรมการ

สถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3.5 หลักความรับผิดชอบ คือกำหนดมาตรฐานภาระงานให้แก่ครู

บุคลากรได้รับผิดชอบ ออกคำสั่งมอบหมายงานในหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้บุคลากร ได้ถือปฏิบัติอย่างถูกต้อง

3.6 หลักความคุ้มค่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการประหยัดน้ำประหยัด

ไฟฟ้า รณรงค์ให้ครูนักเรียนได้ใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าทั้งสื่อการเรียนการสอนและงบประมาณ(ถวิล อรัญเวศ 2553 :ออนไลน์)

4. รับฟังความคิดเห็นที่มีเหตุผลของศิษย์และผู้รับบริการ

5. ให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมวางแผนการปฏิบัติงานเลือกวิธีการปฏิบัติที่

เหมาะสมกับตนเอง

6. เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์และผู้รับบริการด้วยการรับฟังความ

คิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจ

7. ให้ศิษย์และผู้รับบริการได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิดหรือวิธีการที่เป็น

ประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพ

จากที่กล่าวมา จึงสรุปได้ว่า ความประพฤติของผู้บริหารที่ให้บริการแก่ผู้รับบริการอย่างมีคุณภาพ โดยคำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้รับบริการ ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก บริหารโดยยึดหลักการบริหารกิจบ้านเมืองที่รับฟังความคิดเห็นที่มีเหตุผลของศิษย์และผู้รับบริการ ให้ครูและบุคลากร มีส่วนร่วมวางแผนการปฏิบัติงานและเลือกวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนเองเสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์และผู้รับบริการด้วยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกล้าหาญมิตรให้และผู้รับบริการได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิดหรือวิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพ

3.5.4 พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

การครองคนเป็นการปรับตัวทางด้านจริยธรรมของบุคคลเพื่อให้เข้ากับบุคคลอื่นได้ตามธรรมชาติ มนุษย์ทุกคนต้องอยู่ในสังคม เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคมต้องพึ่งพาอาศัยกันเอื้ออาทรต่อกัน ต้องการความรักความอบอุ่น ความมั่นคงปลอดภัย ต้องพบปะสมาคมติดต่อสัมพันธ์กัน

บุญมี แทนแก้ว(2539:70)ได้กล่าวว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ คือการมีพรหมวิหาร 4 ได้แก่

1. มีความเมตตาปรารถนาจะให้บุคคลอื่นเป็นสุข
2. มีความสงสารศรัทธาทางจะช่วยเหลือให้บุคคลอื่นพ้นจากความทุกข์
3. มีความปลาบปลื้มยินดีในความสำเร็จความก้าวหน้าของบุคคลอื่น
4. มีความวางเฉย และเห็นอกเห็นใจแก่บุคคลผู้ได้รับความทุกข์

ทินพันธ์ นาคาคะ(2543:50)ได้ให้ความหมายว่า ผู้ที่เป็นบังคับบัญชา หรือหัวหน้างาน จะต้องมีหลักมนุษยสัมพันธ์อยู่ด้วย หลักดังกล่าวย่อมาใช้ได้ทั้งกับผู้บังคับบัญชากับเพื่อนร่วมงานและกับผู้บังคับบัญชาเหนือตน หลักต่างๆที่พึงยึดถือ ก็คือ

1. ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้สึกว่ามีความมั่นคงในการทำงาน
2. ให้ความเห็นอกเห็นใจ
3. ให้บำเหน็จความชอบตามควรแต่โอกาส
4. ให้การยอมรับนับถือว่ามีส่วนร่วมในสำเร็จของงาน
5. ให้พยายามเอาใจใส่ในหน้าที่ความรับผิดชอบ
6. เอาใจเขามาใส่ใจเรา และมีความรับผิดชอบ
7. มีความแนบเนียน
8. รู้จักกาลเทศะ

พิภพ วังเงิน (2545:216-218) ได้กล่าวถึงหลักการปฏิบัติต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพว่าเป็นหลักธรรมเพื่อกระทำความดีครองตน ดังนี้

1. กุศลกรรมบถ 10

เป็นแนวทางประพฤติดี เป็นหลักธรรมเพื่อกระทำความดี เป็นการดำเนินชีวิตในทางดีกุศลกรรมบถ 10 ประกอบด้วยกายกรรม 3 วจีกรรม 4 มโนกรรม 3 ดังนี้

- 1.1 กายกรรม 3

- 1.1.1 เว้นจากการฆ่าสัตว์ ไม่ประทุษร้าย โหดร้าย ทารุณ ทำลายผู้

ที่ดียกกว่า

1.1.2 เว้นจากการลักทรัพย์ ส่งเสริมให้ทำมาหาเลี้ยงชีวิตด้วยความสุจริตไม่ประกอบอาชีพเบียดเบียนสร้างความทุกข์แก่ผู้อื่น

1.1.3 เว้นประพฤติดีในกาม เคารพให้เกียรติคูครอง ไม่สำส่อนทางเพศรู้จักควบคุมความรู้สึกทางกามารมณ์ เพื่อป้องกันความผิดทางเพศ

1.2 วชิกรรม 4

1.2.1 เว้นจากการพูดเท็จ

1.2.2 เว้นจากการพูดส่อเสียด

1.2.3 เว้นจากการพูดหยาบ

1.2.4 เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ

1.3 มโนกรรม 3

1.3.1 ไมโลภอยากได้ของผู้อื่น

1.3.2 ไม่คิดพยาบาทปองร้าย

1.3.3 เห็นชอบตามทำนองครองธรรม

2. พุทธจริยธรรมเพื่อส่งเสริมการครองตน

2.1 เมตตา คือความรักใคร่ ปราบปรามให้เป็นสุขมีน้ำใจไมตรี เพื่อแผ่ประโยชน์สุข

2.2 กรุณาความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ ปราบปรามปลดเปลื้องทุกข์ อยากบำบัดความเดือดร้อนของมนุษย์และสัตว์

2.3 มุติตา ความยินดีในเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุข มีจิตผ่องใสแช่มชื่นเบิกบาน พลอยยินดีเมื่อเขาได้ดีมีสุขเจริญงอกงาม

2.4 อุเบกขา วางใจเป็นกลาง เทียงธรรม ไม่เอนเอียง

3. อคติธรรม 4

ความลำเอียง เป็นตัวทำลายความเที่ยงธรรม ความยุติธรรม

3.1 ฉันทาคติ ลำเอียงเพราะรักใคร่กัน

3.2 โทสาคติ ลำเอียงเพราะไม่ชอบกัน

3.3 โมหาคติ ลำเอียงเพราะเขลา

3.4 ภยาคติ ลำเอียงเพราะกลัว

4. หลักการครองคน

หลักการครองคนเป็นหลักการสร้างความรัก ความผูกพันด้านจิตใจ ของมนุษย์เพื่อปรับตัวเข้าหากันการปฏิบัติต่อกันด้วยความเมตตาเคารพและเกรงใจ มีความเมตตาอภัย เป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน ครองใจกันอยู่ได้นาน มีความสัมพันธ์ที่ดี มีความสามัคคี ปรับตัวเข้าหาฉันท มิตร หรือพี่น้อง มีหลักปฏิบัติดังนี้

4.1 การครองใจกัน

4.2 ความสามัคคี

4.3 ความเคารพและความเกรงใจ

4.4 ความเมตตาและอภัย

4.5 การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

4.6 การคบกันฉันท์มิตร

คอรุสกา (2553:15) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม ความสามัคคีในหมู่คณะ โดยมีแบบแผนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. ริเริ่มสร้างสรรค์ในการบริหารเพื่อให้เกิดการพัฒนาทุกด้านต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

2. ส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

3. เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา

4. ใช้ระบบคุณธรรมในการพัฒนาผลงานผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

5. มีความรัก ความสามัคคี และร่วมใจกัน ผนึกกำลังในการพัฒนาการศึกษา

6. ยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมประกอบอาชีพ

จากที่ได้กล่าวมา จึงสรุปได้ว่า ความประพฤติของผู้บริหารสถานศึกษาที่ริเริ่มสร้างสรรค์ในการบริหารเพื่อให้เกิดการพัฒนาทุกด้านต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา ใช้ระบบคุณธรรมในการพัฒนาผลงานของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพมีความรักความสามัคคี และร่วมใจกัน ผนึกกำลังใจในการพัฒนาการศึกษา ยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมประกอบอาชีพ

3.5.5 พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อสังคม

พิภพ วงษ์เงิน (2546:250) ได้กล่าวถึง แนวทางการปฏิบัติเพื่อให้เข้าถึงคุณธรรมในการดำรงชีวิตที่รับผิดชอบต่อสังคม ดังนี้

1. การมีวินัยในตนเอง

2. การมีความกล้าหาญทางจริยธรรม

3. การมีจิตใจหรือจิตสำนึกสาธารณะ

4. การมีความรับผิดชอบต่อส่วนร่วม

5. การมีความผูกพันและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมี

ส่วนร่วม

6. การให้ความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมและสมาคม

สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา(2547:120)ได้กำหนดมาตรฐานจรรยาบรรณของผู้บริหารที่มีต่อองค์กร ชุมชน และสังคมไว้ดังนี้

1. พึงให้ความสำคัญ และมีความจงรักภักดีต่อองค์กร รักษาเกียรติภูมิขององค์กร ไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียแก่องค์กร

2. พึงดูแลรักษาและใช้ทรัพยากรส่วนร่วมของการ อย่างประหยัด คุ่มค่าและมีประสิทธิภาพ

3. พึงสร้างความเข้มแข็งชุมชน และสร้างสันติภาพ สันติสุขให้เกิดขึ้นในสังคม คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาทางสังคม ที่เอื้อต่อการจัดและบริหาร

การศึกษาดาวแนว พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการศึกษา(2542)(อ้างถึงในธีระ รุญ เจริญ 2550:109-111) ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. เป็นผู้มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
2. เป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือ
3. เป็นผู้มีความรู้ทางสังคมดี
4. สามารถที่จะร่วมงานกับผู้อื่น
5. มีน้ำใจและถ่อมตน
6. มีความแนบเนียน
7. มีความยุติธรรม
8. ให้ผู้น้อยพบปะได้ง่าย
9. กินง่ายอยู่ง่ายไม่ถือตัว เข้ากับทุกคนชั้นได้
10. ชมคนเป็น และขยันชม
11. ละเว้นการพุดติชั่ว
12. เป็นผู้เข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม
13. เป็นสัญลักษณ์ขององค์กร
14. สร้างบริหารและร่วมงานด้วยหลักการที่ดี
15. ความเป็นผู้ใหญ่มีใจกว้าง

ชนพร แยมสุตา(2553:ออนไลน์)ได้กล่าวถึงความผูกพันเนื่องจากบรรทัดฐานทางสังคมไว้ว่า เป็นความจงรักภักดีและตั้งใจที่จะอุทิศตนให้กับองค์กรเป็นบรรทัดฐานทางจิตใจของบุคคลที่ต้องการทำให้องค์การบรรลุเป้าหมายเป็นข้อผูกมัดด้านจริยธรรมภายในบุคคลที่มีต่อองค์กรคือ บุคคลรู้สึกว่เมื่อเข้าไปเป็นสมาชิกก็ต้องมีความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรเป็นหน้าที่หรือความผูกพันที่สมาชิกต้องปฏิบัติต่อองค์กรจากผลการวิจัยที่ผ่านมาพบว่า การที่บุคคลมีความยึดมั่นต่อองค์กรสูงจะมีแนวโน้มว่าจะคงอยู่ทำงานกับองค์กรเป็นเวลานาน เป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพขององค์กรเนื่องจากมีความสำคัญกับความพึงพอใจในงาน ความวางใจระหว่างผู้ปฏิบัติงาน แลลักษณะผู้นำที่สร้างความน่าเชื่อถือไว้วางใจ มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวขององค์กรรวมทั้งมีผลต่อพฤติกรรมการทำงานมีส่วนร่วมในงาน การขาดงาน การมาทำงานสาย และการลาออกจากงาน ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรเป็นตัวทำนายการลาออกได้ดีกว่าความพึงพอใจในงาน บุคคลที่มีความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรจะตอบสนองต่อการแสดงพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร การให้ความช่วยเหลือในองค์กรด้านต่างๆอย่างเต็มความรู้ความสามารถ และพบว่าบุคคลที่มีความยึดมั่นผูกพันด้านการคงอยู่ หรือด้านการลงทุนสูงจะคงอยู่กับองค์กร เพราะเหตุผลว่ามีความจำเป็นต้องอยู่และบุคคลที่มีความยึดมั่นต่อองค์กรด้านบรรทัดฐานสูง จะคงอยู่กับองค์กร เพราะเหตุผลว่าควรอยู่

คุรุสภา(2553:16) จรรยาบรรณต่อสังคม ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีแบบแผนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. ยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. ให้ความร่วมมือช่วยเหลือในทางวิชาการ หรือวิชาชีพแก่ชุมชน
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อให้ศิษย์และผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้ และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
4. เป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญา ท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรม

จากที่ได้กล่าวมา จึงสรุปได้ว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อสังคม หมายถึง ความประพฤติของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึงความยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในทางวิชาการ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อให้ศิษย์และผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้ และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรม

ในการบริหารจัดการสถานศึกษานั้นปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่ถือเป็นหลักใหญ่ คือ การมีผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณธรรมและจริยธรรม พฤติกรรมด้านจริยธรรมในการบริหารจัดการ คือ พฤติกรรมที่ไม่ใช่เพียงแต่ถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้นแต่ต้องเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้องภายในกรอบของคุณธรรม จริยธรรมที่บุคคลในสังคมโดยทั่วไปยอมรับได้ นอกจากนี้จริยธรรมเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะสร้างศรัทธา ซึ่งจะเป็แรงจูงใจให้เกิดความสามัคคีร่วมมือกันปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกันได้ ทำให้ผู้ร่วมงานทุกคนในองค์กรเกิดความเชื่อถือและเชื่อมั่นในตัวผู้นำมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดีต่อตนเอง ต่อวิชาชีพ ต่อผู้รับบริการต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพและต่อสังคมรวมทั้งมีส่วนช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำหลักจริยธรรมมาใช้ในการบริหารงานในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

4. การบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์

4.1 สำนักงานเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์

วิสัยทัศน์

“ชุมชนน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพที่ดี มีความรู้คู่คุณธรรม เศรษฐกิจมั่นคง ชุมชนเข้มแข็ง สิ่งแวดล้อม ภูมิทัศน์สวยงามอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ

1. พัฒนา ปรับปรุงระบบสาธารณูปการและโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน
2. ส่งเสริม พัฒนาและยกระดับการศึกษาในทุกกระดับให้ได้มาตรฐาน
3. ส่งเสริม สนับสนุนและจ้ารงรักษาเอกลักษณ์ที่หลากหลายของท้องถิ่น
4. ส่งเสริม สนับสนุน ระบบเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวแบบครบวงจร
5. ส่งเสริม สนับสนุน ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
6. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างชาญฉลาด
7. การบริหารราชการตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

1. พัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่โดยจัดให้มีระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐานที่ได้มาตรฐานและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน
2. ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการศึกษา หลากหลาย อย่างทั่วถึง รวมทั้งปลูกฝังให้มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม
3. ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น
4. เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
5. เพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมยั่งยืน
6. เพื่อสร้างเมืองและกำหนดอนาคตของเมือง
7. เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาล

4.2 การบริหารงานตามโครงสร้างของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลละลุบัน แบ่งตามข่ายงาน 6 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานการเงินและพัสดุ งานบุคลากร งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์กับชุมชน (กองการศึกษา, 2552, หน้า 37 - 59)

4.2.1 การบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นหัวใจของการทำงานในโรงเรียน เพื่อพัฒนาผลผลิตคือนักเรียน ให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามเป้าหมายของหลักสูตร องค์ประกอบที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานด้านวิชาการ ได้แก่ ผู้บริหาร ซึ่งทำหน้าที่บริหารและบริการหลักสูตร ครูผู้สอนเป็นผู้นำดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนเป็นผลผลิตของการจัดการด้านวิชาการ โปรแกรมการสอนเป็นแกนหลักของการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นส่วนสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานด้านวิชาการ

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

4.2.2 การบริหารงานกิจการนักเรียน

การบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนและ กิจกรรมนักเรียนทั้งหมด ซึ่งช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้บรรลุความสำเร็จ ขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียน

1. กิจกรรมที่สถานศึกษาต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน
2. กิจกรรมบริหารงานส่งเสริมประสิทธิภาพนักเรียน เป็นงานบริการและช่วย ส่งเสริมให้การเรียนของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้การเรียน ในหลักสูตร มีความสมบูรณ์มากขึ้น พร้อมทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์มากยิ่งขึ้น
4. กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับศิษย์เก่า เป็นกิจกรรมที่ ช่วยส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา ศิษย์เก่า และชุมชน

4.2.3 การบริหารงานธุรการ การเงิน และพัสดุ

การบริหารงานธุรการ การเงิน และพัสดุ เป็นการควบคุมการดำเนินงาน ทั่วไปของโรงเรียนด้านงานหลักฐานเอกสาร รวมทั้งการเงิน การพัสดุ ให้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผน ของทางราชการ และเป็นปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อให้บริการแก่งานฝ่ายต่างๆ ในโรงเรียนได้ดำเนินไปด้วย ความเรียบร้อย

ขอบข่ายการบริหารงานธุรการ

1. หน้าที่ทั่วไป
2. หน้าที่ประจำ
3. อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ขอบข่ายการบริหารงานการเงิน

1. จัดทำหลักฐานการเงินต่างๆให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และรับผิดชอบ หลักฐานการเงินต่างๆ จัดดำเนินการให้ครบขั้นตอน ถูกระเบียบปฏิบัติ
2. รับผิดชอบการเก็บรักษาเงินและเอกสารทางการเงิน คือ เอกสารการเงินและ บัญชีต่างๆ ให้ครบถ้วนถูกต้อง เก็บรักษาเงินและเอกสารการเงิน ปฏิบัติให้เรียบร้อยปลอดภัย ถูกต้อง ตามระเบียบ
3. ควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินของโรงเรียนให้ถูกต้อง ช่วยผู้บริหารควบคุม ตรวจสอบการรับ - จ่ายเงิน ให้ถูกต้องตามระเบียบ
4. รวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณและการขออนุมัติเบิก เงินงบประมาณ ทำฎีกาเบิกจ่ายเงินเดือน เงินค่าจ้าง เงินสวัสดิการต่างๆ
5. ทำทะเบียนคุมการเก็บเงิน เก็บรักษาใบเสร็จ ทำบัญชี ควบคุมการใช้ ใบเสร็จ เก็บเอกสารการจ่าย ตรวจสอบใบสำคัญ ทำสมุดบัญชีเงินสด รายงานเงินคงเหลือ รายงาน การรับ - จ่ายเงินบำรุงการศึกษา ทะเบียนรับเงินบำรุงการศึกษารายบุคคล ทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน ทะเบียนคุมรายรับเงินบำรุงการศึกษา รายงานประเภทเงินคงเหลือสมุดคู่มือเบิกเงินเพื่อจ่ายใน

ราชการ ทะเบียนคุมหลักฐานการขอเบิก ทะเบียนคุมเอกสารแทนตัวเงิน สมุดคู่มือฝาก ทะเบียนคุมเงินนอกงบประมาณทุกประเภท และทำงบรายละเอียดประจำเดือนรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. เงินนอกงบประมาณที่ไม่ใช้เงินบำรุงการศึกษา

7. เงินบริจาคโดยวัตถุประสงค์ ออกใบเสร็จรับเงินแก่ผู้บริจาค เก็บรักษาเงินหนังสือแสดงความจำนงบริจาค ทำบัญชีเงินบริจาคทุกประเภท เก็บรักษาเงิน โดยนำฝากธนาคาร ตรวจสอบหลักฐานการจ่ายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และประกาศอนุมัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการขอขอบคุณและอนุโมทนา

8. รับเงินภาษีหัก ณ ที่จ่าย จัดเก็บรักษา นำส่งเขตตามระเบียบจัดทำบัญชีพิเศษ ให้เรียบร้อยถูกต้อง

9. เงินอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

10. งานตรวจสอบเงินอื่นๆ ภายในโรงเรียนทุกประเภท เช่น งานสหกรณ์งานจัดการขายวัสดุฝึกจากการจัดกิจกรรมต่างๆ งานกิจกรรมชุมนุมต่างๆ

11. วิเคราะห์รายจ่ายของโรงเรียน เพื่อปรับปรุงการใช้จ่ายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

12. ควบคุมเงินงบประมาณของโรงเรียนตามประเภทและหมวดงบประมาณ

13. ทำรายงานและแสดงฐานะทางการเงินประจำสัปดาห์

14. จัดเก็บเอกสารการเงินไว้เป็นระเบียบเรียบร้อยและปลอดภัย

15. ประสานงานกับคณะกรรมการตรวจสอบภายในของโรงเรียนให้มีการตรวจสอบภายในสม่ำเสมอ

16. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ขอขยายการบริหารงานพัสดุ

1. ดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง จัดหา การจัดทำเรื่องการเข้าการแลกเปลี่ยนวัสดุให้ฝ่าย/หมวด/งาน โดยประสานกับเจ้าหน้าที่พัสดุของแต่ละฝ่าย

2. ตรวจสอบพัสดุทะเบียนพัสดุ รับผิดชอบการเก็บรักษาพัสดุ ดำเนินการครบขั้นตอน เป็นไปตามระเบียบ ถูกต้อง และรวดเร็วทันเวลา

3. จัดทำบัญชี และทะเบียนครุภัณฑ์ และดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ ราชพัสดุจัดทำทะเบียน อาคาร สิ่งปลูกสร้าง และการรื้ออาคารสิ่งปลูกสร้างให้เป็นปัจจุบัน

4. ควบคุมการเบิกจ่ายพัสดุ การยืมพัสดุ ให้ถูกต้องตามระเบียบเป็นปัจจุบัน อยู่เสมอ โดยคำนึงถึงความถูกต้องและประหยัด

5. จัดให้มีการวางแผนงานปรับปรุงและบำรุงรักษาพัสดุในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนโดยการจัดตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงและการบำรุงรักษา และจัดทำเอกสารแนะนำวิธีใช้ การปรับปรุงหรือระเบียบต่างๆที่จำเป็น

6. จัดทำแบบฟอร์มในการจัดซื้อ จัดจ้าง ไว้บริการในสำนักงาน

7. ดำเนินการให้มีการตรวจสอบประจำปี และควบคุมการจำหน่ายพัสดุ

8. ควบคุมดูแลการให้บริการด้านวัสดุครุภัณฑ์แก่บุคลากรฝ่ายต่างๆ ในโรงเรียนให้รวดเร็ว

9. ควบคุมดูแลรับผิดชอบการลงทะเบียนครุภัณฑ์ การเขียนเลขครุภัณฑ์ และการจำหน่ายจากทะเบียน และทำให้เป็นปัจจุบัน

10. ติดตามดูแล และดำเนินการตามระเบียบพัสดุ กรณีมีของโรงเรียนสูญหาย ให้มีการดำเนินการสอบสวนหาผู้รับผิดชอบตามระเบียบ

11. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

4.2.4 การบริหารงานบุคลากร

บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนบรรลุเป้าหมาย ดังนี้ การบริหารงานบุคลากรจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินงานให้ครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ

ขอช่วยการบริหารงานบุคลากร

1. การจัดแผนงาน โครงการเกี่ยวกับบุคลากร
2. การจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน
3. การสร้างและบำรุงขวัญบุคลากร

4.2.5 การบริหารงานอาคารสถานที่

อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรู้จักใช้อาคารให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการควบคุม ดูแลรักษา การให้บริการแก่ชุมชน การรู้จักส่งเสริมทำนุบำรุงอาคารสถานที่ที่มีอยู่ให้คงสภาพดีและสนองความต้องการได้เพียงพอ

ขอช่วยการบริหารงานอาคารสถานที่

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา
2. การวางแผนงานอาคารสถานที่
3. การดำเนินการตามแผนงานอาคารสถานที่
4. การประเมินผลการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่

4.2.6 การบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน

ปัจจุบันการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียนเป็นสิ่งจำเป็นในการบริหารการศึกษา เพราะโรงเรียนต้องอาศัยทรัพยากรจากชุมชนช่วยในการพัฒนาโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นด้านอาคารสถานที่ หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จะเห็นได้จากแนวทาง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่กำลังใช้อยู่ในปัจจุบันได้มุ่งเน้นให้ใช้แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระของชุมชน มาเสริมการเรียนรู้ในโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนกับชุมชนจึงจำเป็นต้องมีความร่วมมือและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนมีคุณภาพตรงตามความต้องการของหลักสูตร

ขอช่วยการบริหารงานความสัมพันธ์ชุมชน

1. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
2. การร่วมกิจกรรมของชุมชน
3. การประชาสัมพันธ์โรงเรียน
4. การให้บริการแก่ชุมชน

5. การสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน และองค์กรต่างๆ ในท้องถิ่น

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

อำนาจ จิตรวงศ์ (2546:85-87) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครู และกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดนราธิวาส ผลวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะครู และกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดนราธิวาส ทั้ง 3 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีอยู่ในระดับดี โดยมีพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านปฏิบัติตน และด้านปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการปฏิบัติงานในข้อมีความกระตือรือร้นในการทำงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือข้อมีความรับผิดชอบ และข้อมีความประหยัดมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านการปฏิบัติตนข้อแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมาคือข้อมีความรักและศรัทธาในอาชีพรองลงมาคือการตรงต่อเวลามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านการปฏิบัติต่อผู้อื่นข้อการเป็นคนไม่ถือตัวไม่ถือยศศักดิ์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาข้อมีความปลาบปลื้มยินดีเมื่อผู้อื่นก้าวหน้า และข้อมีความยุติธรรมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะครู และกรรมการสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน ผลเปรียบเทียบผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาส ที่มีอายุต่างกัน ประสบการณ์ต่างกัน มีพฤติกรรมทางจริยธรรมตามทัศนะครูและกรรมการสถานศึกษาแตกต่างกัน ส่วนด้านปฏิบัติตนและปฏิบัติต่อผู้อื่นมีความแตกต่างกันและผลการรวบรวมความคิดเห็นของครูและกรรมการสถานศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนสถานศึกษาในจังหวัดนราธิวาสประเด็นขาดความยุติธรรมมีความถี่มากที่สุด รองลงมาคือ การตรงต่อเวลา และการแต่งกายไม่สุภาพส่วนกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นว่าปัญหาการพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาส ประเด็นขาดการพัฒนางานให้ก้าวหน้าและทันสมัยมีความถี่มากที่สุด รองลงมาคือ การตรงต่อเวลา และการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ศักดิ์ ณรงค์หนู(2543:54-57) ได้ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมจริยธรรมผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า 1) พฤติกรรมจริยธรรมผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวม อยู่ในระดับที่ 4 คือยึดหลักการปฏิบัติตามกฎระเบียบ กฎหมายของสังคมที่กำหนด เมื่อจำแนกตามอายุพบว่าผู้บริหารที่มีอายุระหว่าง 40-50 ปี สูงกว่า 50 ปี และต่ำกว่า 40 ปี อยู่ในระดับที่ 4 คือยึดหลักการปฏิบัติตามกฎระเบียบ กฎหมายของสังคมที่กำหนด เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่าผู้บริหารที่มีวุฒิมัธยมศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีหรือกำลังศึกษาระดับปริญญาโท และที่มีวุฒิมัธยมศึกษาในระดับปริญญาตรี มีพฤติกรรมโดยรวมอยู่ในระดับ 4 คือยึดหลักการปฏิบัติตามกฎระเบียบ กฎหมายของสังคมที่กำหนด เมื่อจำแนกตามสถานที่ตั้งของโรงเรียนพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับที่ 4 คือยึดหลักการปฏิบัติตามกฎระเบียบ กฎหมายของสังคมที่กำหนด 2) พฤติกรรมจริยธรรมผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน

ประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราที่มีอายุและวุฒิการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมด้านจริยธรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัย 3) โรงเรียนประถมศึกษาที่มีสถานที่ตั้งต่างกัน ผู้บริหารโรงเรียนมีพฤติกรรมด้านจริยธรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเมตตา กรุณา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($P < .05$) โดยพฤติกรรมด้านจริยธรรมผู้บริหารโรงเรียนของอำเภอแปลงยาว อำเภอบางคล้า อำเภอเมือง อำเภอท่าตะเกียบ อำเภอบ้านโพธิ์สูงกว่าอำเภอบางน้ำเปรี้ยว อำเภอแปลงยาว อำเภอบางคล้า อำเภอเมืองสูงกว่าอำเภอพนมสารคาม

สมใจ เขียวสด (2536:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดเห็นของครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในด้านอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านคุณธรรมจริยธรรมต่อวิชาชีพการบริหารสถานศึกษา ด้านคุณธรรมจริยธรรมต่อเพื่อนร่วมงาน และด้านคุณธรรมจริยธรรมต่อสังคม ผลวิจัยปรากฏว่า บุคคลทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นต่อข้อกำหนดเป็นคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ทุกข้อไม่ต่ำกว่าเห็นด้วยมาก ได้แก่มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน และประสานงานปฏิบัติงานให้เกิดผลดี เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด ปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชาด้วยความเป็นมิตรอย่างสม่ำเสมอโดยยึดหลักพรหมวิหารธรรมให้เกียรติและให้ความไว้วางใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความจริงใจ เชื่อมั่นว่าการศึกษาคือเครื่องมือในการพัฒนาคุณธรรมของประชากรยึดหลักเหตุผลและความมีสติสัมปชัญญะในการตัดสินใจและการควบคุมอารมณ์

ธีรพล บุญสุข (2538:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างทางจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดกระบี่ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการครองตน ด้านการครองคน และด้านการครองงาน ผลวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดกระบี่มีพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างทางจริยธรรม อยู่ในระดับดีทั้ง 3 ด้าน และเมื่อเปรียบเทียบกับทัศนะของครูกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างทางจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

ชูศักดิ์ ชาญช่าง(2543:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน การมีส่วนร่วมตามบทบาทของคณะกรรมการโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผน และด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อยู่ในระดับมาก พฤติกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมตามบทบาทของคณะกรรมการ

พระมหาถนอม ถาวโร คมสันต์(2547:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหาร ตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า คุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร ตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมพบว่า อยู่ในอันดับมากทุกด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ คุณธรรมจริยธรรมต่อตนเอง รองลงมาคือ คุณธรรมจริยธรรมต่อสังคมและประเทศชาติส่วนคุณธรรมจริยธรรมต่อเพื่อนร่วมงาน อยู่ในอันดับน้อยที่สุด

เสถียร จำเริญ(2549:บทคัดย่อ)ได้ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมผู้นำทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู กลุ่มตรวจราชการเบญจลักษณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษเขต 4 ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษเขต 4 มีค่าเฉลี่ยเท่า 4.07 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมผู้นำทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เขต 4 ทั้งด้านการบริหารตนเองด้านการบริหารงาน และด้านการบริหารคน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ทองมัน สิทธิกัน(2553:บทคัดย่อ)ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของพนักงานครู ในสังกัดเทศบาลนครยะลาผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของพนักงานครู สังกัดเทศบาลนครยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยที่ด้านการปฏิบัติต่องานมีพฤติกรรมทางจริยธรรมต่ำกว่าด้านอื่นๆ 2) ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของพนักงานครู สังกัดเทศบาลนครยะลา จำแนกตามวุฒิการศึกษามีทัศนะต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านผลปรากฏว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะคติของครู สังกัดเทศบาลนครยะลา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน มีทัศนะต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านผลปรากฏว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงได้ใช้กรอบแนวคิดของข้อบังคับของครูสภามาตรา 50 มาตรฐานการปฏิบัติตนกำหนดเป็นข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ(คุรุสภา2553:12-16) มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย 1) การปฏิบัติต่อตนเอง 2) การปฏิบัติต่อวิชาชีพ 3) การปฏิบัติต่อผู้รับบริการ 4) การปฏิบัติต่อผู้ร่วมประกอบอาชีพ 5)การปฏิบัติต่อสังคม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลตะลุง อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลตะลุง จำนวน 140 คน ในปีการศึกษา 2555

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลตะลุง ในปีการศึกษา 2555 จำนวน 103 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ของเครสซซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลตะลุง อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ประจำปีการศึกษา 2555 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการจำนวน 2 ข้อ คือ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale)โดยให้ผู้ตอบพิจารณาพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 5 ด้าน จำนวน ดังนี้

1. พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อตนเอง
2. พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อวิชาชีพ
3. พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อผู้รับบริการ
4. พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อผู้ร่วมวิชาชีพ

5. พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อสังคม
แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าโดยผู้วิจัยกำหนด
น้ำหนักค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้

5 หมายถึง พฤติกรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง พฤติกรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง พฤติกรรมจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง พฤติกรรมจริยธรรมอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง พฤติกรรมจริยธรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัยโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้บริหารสถานศึกษาจาก เอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนด
โครงสร้างของเครื่องมือและข้อคำถามในแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

2.2.2 สร้างแบบสอบถามภายใต้ข้อบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมจริยธรรม
ของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน 1)ด้านการปฏิบัติต่อตนเอง 2)ด้านการปฏิบัติต่อวิชาชีพ
3)ด้านการปฏิบัติต่อผู้รับบริการ 4)ด้านการปฏิบัติต่อผู้ร่วมวิชาชีพ 5)ด้านการปฏิบัติต่อสังคม

2.2.3 นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบ
พิจารณาให้ความเห็นชอบและแก้ไขปรับปรุง

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้า
อิสระ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่า IOC ระหว่าง(0.6 - 1.0)

2.2.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดย
ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ

2.2.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (try out)กับกลุ่มที่ใช้กลุ่ม
ตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง ด้วยวิธีทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา(Alpha
coefficient)ของ (cronbach1990:204)ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.93

2.2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลอง(try out)ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา
ค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบและให้ความเห็นชอบ แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลจากประชากรที่ได้กำหนดไว้
แล้วมาทำเป็นแบบสอบถามฉบับจริง นำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับประชากรในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากสาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการ
กองการศึกษา เทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 นำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขออนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลของกองการศึกษาเทศบาลตำบลตะลุงันส่งไปยังโรงเรียนในสังกัด พร้อมนัดหมายวันขอรับคืนแบบสอบถาม โดยไปปรับด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม นำแบบสอบถามมาลงรหัสในแบบลงรหัสวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำไปประมวลผลเพื่อคำนวณหาค่าสถิติที่เกี่ยวข้องด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว รายละเอียดของแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยแยกตามวุฒิการศึกษา ประสิทธิภาพในการทำงาน โดยวิธีหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ(Percentage)

4.2 วิเคราะห์พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลตะลุงัน อำเภอสาบบุรี จังหวัดปัตตานีตามความคิดเห็นของครู โดยมีวิธี หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Dviation) โดยภาพรวมเป็นรายด้านและรายข้อ เมื่อหาค่าได้แล้วนำไปแปลผลโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria)ตามแนวทางของเบสต์ (อ้างถึงใน วัน เดชพิชัย2535:531-533) ซึ่งแบ่งคะแนนเป็นช่วงๆมีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายความว่า มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50หมายความว่า มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 เปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุงัน อำเภอสาบบุรี จังหวัดปัตตานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยการทดสอบค่าที (t-test) และ ประสิทธิภาพการทำงานโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว(One way Anova)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยแบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 การวิเคราะห์พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
  - ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
- ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1 – 4.10 ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (60 คน)	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	91	88.30
2. สูงกว่าปริญญาตรี	12	11.70
รวม	103	100.00
ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา		
1. ต่ำกว่า 5 ปี	21	20.40
2. 6 - 10 ปี	39	37.80
3. 11 - 15 ปี	15	14.60
4. 16 ปีขึ้นไป	28	27.20
รวม	103	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิ การศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 88.30) และมีประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษา 6 – 10 ปี (ร้อยละ 37.80)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหาร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุง จังหวัดปัตตานี ปรากฏผลรายละเอียดดังตารางที่ 4.2-4-7

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุง จังหวัดปัตตานี จำแนกเป็นรายด้าน

ข้อ	ด้าน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1.	การปฏิบัติตนเอง	3.64	.69	มาก
2.	การปฏิบัติต่อวิชาชีพ	3.87	.69	มาก
3.	การปฏิบัติต่อผู้รับบริการ	3.80	.53	มาก
4.	การปฏิบัติต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	3.65	.69	มาก
5.	การปฏิบัติต่อสังคม	3.77	.68	มาก
รวม		3.75	.63	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุง จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.75$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าพฤติกรรมทางจริยธรรม ในด้านการปฏิบัติต่อวิชาชีพเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{x} = 3.87$) รองลงมาลำดับที่ 2 คือ ด้านการปฏิบัติต่อผู้รับบริการ ($\bar{x} = 3.80$) รองลงมาลำดับที่ 3 คือ ด้านการปฏิบัติต่อสังคม ($\bar{x} = 3.77$) รองลงมาลำดับที่ 4 คือ ด้านการปฏิบัติต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.65$) และด้านการปฏิบัติตนเอง ($\bar{x} = 3.64$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุง จังหวัดปัตตานี ด้านการปฏิบัติตนเอง จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ด้าน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1.	เป็นแบบอย่างที่ดี	3.71	.71	มาก
2.	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนางาน	3.70	.84	มาก
3.	มีการส่งเสริมพัฒนาครูในการใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้	3.62	.74	มาก
4.	มีการสร้างผลงานจนเป็นที่ยอมรับ	3.45	.85	ปานกลาง
5.	ส่งเสริมการปฏิบัติงานโดยเปิดโอกาสจัดทำแผนปฏิบัติงานอย่างมีส่วนร่วม	3.73	.87	มาก
รวม		3.64	.69	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาล ตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการปฏิบัติตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ส่งเสริมการปฏิบัติงานโดยเปิดโอกาสจัดทำแผนปฏิบัติงานอย่างมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 3.73$, $S.D=.87$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ มีการสร้างผลงานจนเป็นที่ยอมรับ ($\bar{x} = 3.45$, $S.D=.85$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการปฏิบัติต่อวิชาชีพ จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อที่	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1.	แสดงความชื่นชมในคุณค่าของวิชาชีพ	3.87	.72	มาก
2.	รักษาชื่อเสียงแห่งวิชาชีพ	3.98	.73	มาก
3.	เชิดชูเกียรติผู้มีผลงานในวิชาชีพให้สาธารณชนรับรู้	3.83	.82	มาก
4.	มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบและแบบแผนของทางราชการ	3.97	.87	มาก
5.	มีความมุ่งมั่นตั้งใจ ใช้ความรู้ความสามารถในการพัฒนาครูและบุคลากร	3.92	.93	มาก
6.	สนับสนุนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาครู การเรียนการสอนและการบริหารการศึกษา	3.88	.91	มาก
7.	ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้กระบวนการวิจัยและนำเสนอผลงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ	3.83	.77	มาก
8.	เข้าร่วม ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์กิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์	3.69	.75	มาก
รวม		3.87	.69	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาล ตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการปฏิบัติต่อวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.87$, $S.D=.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ รักษาชื่อเสียงแห่งวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.98$, $S.D=.73$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ เข้าร่วม ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์กิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 3.69$, $S.D=.75$)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน พหุติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการปฏิบัติต่อผู้รับบริการ จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	บริการอย่างมีคุณภาพ โดยนึกถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของนักเรียน บุคลากร และผู้ปกครอง	3.87	.68	มาก
2.	ส่งเสริมการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก	3.84	.74	มาก
3.	บริหารงานโดยใช้หลักคุณธรรม	3.82	.81	มาก
4.	รับฟังความคิดเห็นที่มีเหตุผลของนักเรียน ครูและผู้ปกครอง	3.71	.84	มาก
5.	ให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมวางแผนการปฏิบัติงาน	3.76	.80	มาก
6.	เสริมสร้างความภาคภูมิใจแก่นักเรียน ครู และผู้ปกครอง ด้วยการ ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร	3.83	.77	มาก
7.	เปิดโอกาสให้นักเรียน ครู และผู้ปกครองชุมชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพ	3.79	.67	มาก
รวม		3.80	.63	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า พหุติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการปฏิบัติต่อผู้รับบริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D=.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ บริการอย่างมีคุณภาพ โดยนึกถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของนักเรียน บุคลากร และผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.87$, S.D=.68) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ รับฟังความคิดเห็นที่มีเหตุผลของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.71$, S.D=.84) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน พหุติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการปฏิบัติตนต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานทุกด้าน	3.55	.78	มาก
2.	ช่วยเหลือและพิทักษ์สิทธิของครูและบุคลากร	3.65	.74	มาก
3.	เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา	3.63	.80	มาก
4.	ใช้ระบบคุณธรรมในการพัฒนาผลงานของครูและบุคลากร	3.71	.77	มาก
5.	มีความรักความสามัคคีและร่วมใจกันผนึกกำลังในการพัฒนาการศึกษา	3.69	.83	มาก
รวม		3.65	.69	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า พหุติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการปฏิบัติตนต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D.=.69) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานทุกด้าน ($\bar{X} = 3.55$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน พหุติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการปฏิบัติตนต่อสังคม จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	ยึดมั่นสนับสนุนและส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	4.02	.77	มาก
2.	ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในทางวิชาการ/วิชาชีพแก่ชุมชน	3.80	.82	มาก
3.	ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	3.80	.76	มาก
4.	เป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	3.63	.77	มาก
5.	เป็นผู้นำในการพัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรม	3.61	.78	มาก
รวม		3.77	.68	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า พหุติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการปฏิบัติตนต่อสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D.=.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ยึดมั่นสนับสนุนและส่งเสริมการ

ปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ($\bar{x} = 4.02$, $S.D.=.77$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ เป็นผู้นำในการพัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรม ($\bar{x} = 3.61$, $S.D.=.78$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี ปรากฏผลรายละเอียดดังตารางที่ 4.8 – 4.9

ตารางที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อ	ด้าน	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	Sig
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1.	การปฏิบัติตนเอง	3.62	.70	3.80	.61	1.34	.25
2.	การปฏิบัติต่อวิชาชีพ	3.85	.70	4.04	.61	.44	.51
3.	การปฏิบัติต่อผู้รับบริการ	3.78	.65	3.92	.46	1.54	.22
4.	การปฏิบัติต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	3.63	.70	3.78	.62	.95	.33
5.	การปฏิบัติต่อสังคม	3.75	.68	3.92	.52	.59	.45
รวม		3.73	.64	3.89	.52	1.87	.18

จากตาราง 4.8 พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน
โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อ	ด้าน	ต่ำกว่า 5 ปี		6 - 10 ปี		11 - 15 ปี		16 ปีขึ้นไป	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1.	การปฏิบัติตนต่อตนเอง	3.40	.21	3.69	.45	3.61	.51	.376	.44
2.	การปฏิบัติต่อวิชาชีพ	3.60	.48	3.94	.45	3.78	.51	4.03	.44
3.	การปฏิบัติต่อผู้รับบริการ	3.55	.44	.388	.41	3.68	.74	.394	.40
4.	การปฏิบัติต่อผู้ร่วม ประกอบวิชาชีพ	3.41	.48	3.72	.45	3.47	.51	3.82	.44
5.	การปฏิบัติต่อสังคม	3.60	.48	3.69	.45	3.88	.51	3.77	.44
	รวม	3.51	.44	3.81	.41	3.64	.46	3.89	.41

ตารางที่ 4.10 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน
โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อ	ด้าน	ต่ำกว่า 5 ปี		6 - 10 ปี		11 - 15 ปี		16 ปีขึ้นไป	
		F	Sig.	F	Sig.	F	Sig.	F	Sig.
1.	การปฏิบัติตนต่อตนเอง	1.24	.30	2.59	.11	2.29	.13	.72	.49
2.	การปฏิบัติต่อวิชาชีพ	1.88	.44	3.19	.08	3.98	.90	1.33	.27
3.	การปฏิบัติต่อผู้รับบริการ	2.03	.12	2.92	.09	2.72	.10	1.68	.19
4.	การปฏิบัติต่อผู้ร่วม ประกอบวิชาชีพ	1.94	.13	2.47	.12	2.52	.12	1.65	.20
5.	การปฏิบัติต่อสังคม	.80	.50	1.31	.26	1.25	.27	.57	.57
	รวม	1.76	.16	2.85	.10	2.69	.10	1.29	.28

จากตาราง 4.9 – 4.10 พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
เทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน
และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาล
ตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้วิเคราะห์ในครั้งนี ผู้ศึกษาได้นำเสนอสรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.1.1 เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์

1.1.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันหรือไม่

1.2 วิธีดำเนินการการศึกษา

1.2.1 ประชากร คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์จำนวน 140 คน ในปีการศึกษา 2555

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ ในปีการศึกษา 2555 จำนวน 103 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ของเครชชีและมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมา ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) ชนิด 5 ระดับ มีค่าความเที่ยง เท่ากับ .96

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการในระหว่างวันที่ 16 - 31 มีนาคม 2556 แบบสอบถามที่แจกไปจำนวน 103 ฉบับ ได้รับคืน 103 ฉบับ แบบสอบถามที่ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ 100

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้

- 1) วิเคราะห์ความถี่และร้อยละของสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2) วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา แล้วแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.3 ผลการศึกษา

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1.3.1 พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบล ตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้าน

การปฏิบัติต่อวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติต่อผู้รับบริการ ด้านการปฏิบัติต่อสังคม ด้านการปฏิบัติต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และด้านการปฏิบัติตนเอง ตามลำดับ

1.3.2 พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการปฏิบัติต่อวิชาชีพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ รักษาชื่อเสียงแห่งวิชาชีพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ เข้าร่วมส่งเสริมและประชาสัมพันธ์กิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์

1.3.3 พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการปฏิบัติต่อผู้รับบริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ บริการอย่างมีคุณภาพ โดยนึกถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของนักเรียน บุคลากร และผู้ปกครอง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ รับฟังความคิดเห็นที่มีเหตุผลของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง

1.3.4 พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการปฏิบัติต่อสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ยึดมั่นสนับสนุนและส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ เป็นผู้นำในการพัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรม

1.3.5 พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการปฏิบัติต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานทุกด้าน

1.3.6 พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการปฏิบัติตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ส่งเสริมการปฏิบัติงานโดยเปิดโอกาสจัดทำแผนปฏิบัติงานอย่างมีส่วนร่วม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ มีการสร้างผลงานจนเป็นที่ยอมรับ

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษา เรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปราย ดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ อภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

2.1.1 พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี มีพฤติกรรมทางจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่ดี ปฏิบัติตนได้เหมาะสม มีความรู้ความสามารถในการบริหารและพัฒนางาน สอดคล้องกับงานวิจัยของทองมัน ลิทธิกัน(2553: บทคัดย่อ)ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของพนักงานครู ในสังกัดเทศบาลนครยะลา

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนคติของพนักงานครู สังกัดเทศบาลนครยะลาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.1.2 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมทางจริยธรรม ด้านการปฏิบัติต่อตนเอง พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำที่ดีในทุกๆ ด้าน สร้างความมั่นใจในตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อหน้าที่การงานที่ปฏิบัติ ทำให้ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมั่นใจ และมีความสุข การศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนวย จิตต์วงศ์ (2546: 75) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทาง จริยธรรมของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนคติของครู และกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดนราธิวาส ผลวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนคติของครู และกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดนราธิวาส ทั้ง 3 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของทองมัน สิทธิกัน (2553: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของพนักงานครู ในสังกัดเทศบาลนครยะลาผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนคติของพนักงานครู สังกัดเทศบาลนครยะลาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.1.3 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมทางจริยธรรม ด้านการปฏิบัติต่อวิชาชีพ พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานีมีพฤติกรรมทางจริยธรรมในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาระงานที่จะต้องมีความรับผิดชอบสูง ต้องมีภาวะผู้นำที่จะต้องนำผู้ใต้บังคับบัญชาสู่ผลสำเร็จของงาน จำเป็นต้องมีความศรัทธาในวิชาชีพและตระหนักถึงความสำคัญต่อวิชาชีพที่ตนเองปฏิบัติงานตามคำสั่งงานที่ได้รับมอบหมายจนเห็นคุณค่าของงาน การศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมใจ เขียวสด (2536:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดเห็นของครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และผู้บังคับบัญชาผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการปฏิบัติต่อวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ธีรพล บุญสุข (2538: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างทางจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนคติของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดกระบี่ ด้านการครองงาน อยู่ในระดับดี และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของทองมัน สิทธิกัน(2553: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของพนักงานครู ในสังกัดเทศบาลนครยะลา ด้านการปฏิบัติต่องาน อยู่ในระดับมาก

2.1.4 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมทางจริยธรรม ด้านการปฏิบัติต่อผู้รับบริการ พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานีมีพฤติกรรมทางจริยธรรมในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีความสูงส่งที่สุดในสถานศึกษา ต้องเป็นผู้มีจริยธรรมปฏิบัติงานให้เกิดผลดีต่อ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง หรือชุมชน ให้บริการด้วยความจริงใจเสมอภาค มีบุคลิกสง่า ยิ้มแย้ม พุดสุภาพ มีจิตสำนึกในการให้บริการ กล้ายึดหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง ซื่อสัตย์และมีความรับผิดชอบ มีความเสมอภาคและยุติธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ การศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทองมัน สิทธิกัน(2553: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของพนักงานครู ในสังกัด

เทศบาลนครยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนวย จิตรวงศ์ (2546:85-87)ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครู และกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดนราธิวาส พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะครู และกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดนราธิวาส โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี

2.4.5 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมทางจริยธรรม ด้านการปฏิบัติต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุบัน จังหวัดปัตตานีมีพฤติกรรมทางจริยธรรมในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ในการบริหาร เพื่อให้เกิดการพัฒนาในทุกด้าน ส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิ เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา และร่วมใจผลึกกำลังในการพัฒนาการศึกษา การศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อีรพล บุญสุข (2538: บทคัดย่อ)ได้ศึกษาพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างทางจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดกระบี่ ด้านการครองงาน อยู่ในระดับดี เช่นเดียวกับงานวิจัยของ อำนวย จิตรวงศ์ (2546:85-87)ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครู และกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดนราธิวาส พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะครู และกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดนราธิวาส โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาถนอม ถาวโร คมสันต์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหาร ตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ด้านการปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงาน อยู่ในระดับมาก

2.4.6 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมทางจริยธรรม ด้านการปฏิบัติต่อสังคม พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุบัน จังหวัดปัตตานี มีพฤติกรรมทางจริยธรรมในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่เห็นคุณค่าและความสำคัญ รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบ รู้จักเอาใจใส่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เกิดความผูกพันกัน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เพื่อให้องค์กรมีประสิทธิภาพมากขึ้นการศึกษา ดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมใจ เขียวสด (2536:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดเห็นของครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และผู้บังคับบัญชาผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการปฏิบัติต่อสังคม อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองมัน สิทธิกัน(2553: บทคัดย่อ)ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของพนักงานครู ในสังกัดเทศบาลนครยะลา ด้านการปฏิบัติต่อสังคม อยู่ในระดับมาก

2.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลตำบลตะลุบัน จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันหรือไม่
 พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลตำบลตะลุบัน จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.2.1 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาล ตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนคติต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน การที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เป็นไปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีปฏิบัติงานร่วมกับครูผู้สอนในสถานศึกษามาเป็นเวลานาน ทำให้มีโอกาสได้เรียนรู้จักอุปนิสัยใจคอ ทำความเข้าใจมีความรู้สึกต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งกันและกัน

การศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทองมัน สิทธิกัน (2553: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของพนักงานครู ในสังกัดเทศบาลนครยะลา จำแนกตามวุฒิการศึกษามีทัศนคติต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2.2 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาล ตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษา มีทัศนคติต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน การที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เป็นไปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีแนวทางในการปฏิบัติงานที่มีเป้าหมายหลักร่วมกัน ประกอบกับสภาพสิ่งแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียน และกฎระเบียบที่ปฏิบัติมีสภาพไม่แตกต่างกัน การศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสถียร จำเริญ (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมผู้นำทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู กลุ่มตรวจราชการเบญจลักษณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมผู้นำทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เขต 4 ทั้งด้านการบริหารตนเองด้านการบริหารงาน และด้านการบริหารคน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี พบว่าพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อตนเอง ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานี ในข้อมีการสร้างผลงานจนเป็นที่ยอมรับ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมต่ำกว่าข้ออื่นๆ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมการทำงานรับใช้สังคมด้วยการพยายามสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการด้วยตนเองให้มากยิ่งขึ้น สร้างนวัตกรรมแบบเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม สร้างสรรค์งานให้เป็นที่ประจักษ์ ค้นคว้าและการแสวงหาความรู้เพื่อตนเองอยู่เสมอ และเร่งปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดการบริหารเวลาในการทำงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.2.1 ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษากำหนดขอบเขตการศึกษาเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ จังหวัดปัตตานีเท่านั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปควรขยาย

ขอบเขตการศึกษาไปยังผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูล จะทำให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3.2.2 ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาในเชิงคุณภาพ หรือใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพิ่มเติม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

คุรุสภา (2553) *สมุดบันทึกความเป็นครูดี “ครูดี มีคุณธรรม และจรรยาบรรณของวิชาชีพ”*
กรุงเทพมหานคร คุรุสภา

ฉลอง มาปรีดา (2537) *คุณธรรมสำหรับผู้บริหาร* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547) *การบริหารงานวิชาการ.พิมพ์ครั้งที่ 3* ปัตตานี

ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี

ชูศักดิ์ ชาญช่าง (2543) “พฤติกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ
โรงเรียนประถมศึกษา” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร

ทิตนา แคมณี (2542) *การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม* จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ

กรุงเทพมหานคร สมชายการพิมพ์

ทองมัน ลิทธิกัน (2553) “พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของ
พนักงานครู สังกัดเทศบาลยะลา” สารนิพนธ์การศึกษาตามหลักสูตรปริญญา

ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2544) *ความเป็นครูไทย* กรุงเทพมหานคร ก.พลพิมพ์

ธีระ รุญเจริญ (2550) *ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*

กรุงเทพมหานคร แอล.ที.เพรส

ธีระพล บุญสุข (2538) “พฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างทางจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน

ประถมศึกษา ตามทัศนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนใน

จังหวัดกระบี่” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

นเรศ เชื้อสุวรรณและชลาสัย หาญเจนลักษณ์ (2553) “จริยธรรมองค์กรและจรรยาบรรณวิชาชีพ”

(ออนไลน์) สืบค้นจาก : <http://www.Sut.Ac.th/im/data/coopo704.pdf>

(16 พฤศจิกายน 2555)

บุญมี แทนแก้ว (2539) *จริยศาสตร์(Ethics)* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์

ปราชญา กล้าผจญ (2549) *จริยธรรมผู้นำรัฐ* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์

ประทีป สาวาโย (2545) *หลักธรรมคำสอนของศาสนาอิสลาม* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์

ประเวศ วะสี (2548) *ปาฐกถาผู้นำในการประชุมสัมมนาเรื่อง “โครงการรวมพลังสื่อสร้างกระแส*

คุณธรรม” กรุงเทพมหานคร แอบบาสเตอร์สุขุมวิท

พนม พงษ์ไพบูลย์ (2540) *ระบบการศึกษาเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ*

กรุงเทพมหานคร 2538 ...2540-2544 ของกระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร

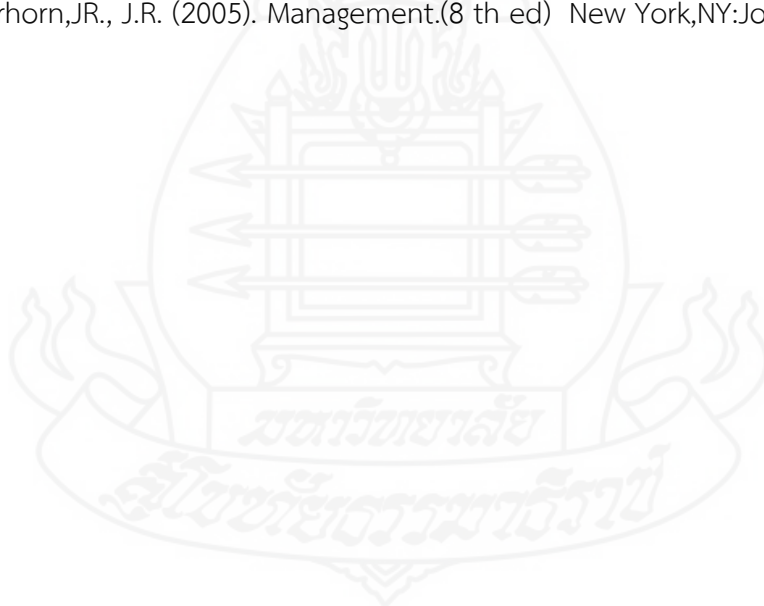
นิภพ วังเงิน (2545) *จริยธรรมวิชาชีพ* กรุงเทพมหานคร อมรการพิมพ์

พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ) (2542) *จริยธรรม คติธรรมเพื่อชีวิตที่เป็นสุข*

กรุงเทพมหานคร ธรรมสภา

- พระมหาถนอม ถาวโร คมสันต์ (2547) “การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารตามทัศนะ
ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษา จังหวัดนครราชสีมา” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- พวงทอง ป่องภัย (2540) *พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น* ปัตตานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2528) *เอกสารสอนชุดวิชาการวางแผนพัฒนาโรงเรียน
นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*
- ยนต์ ชุ่มจิต (2544) *การศึกษาและความเป็นครูไทย* กรุงเทพมหานคร โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์
ราชบัณฑิตยสถาน (2546) *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542* กรุงเทพมหานคร
นามมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น
- วัน เดชพิชัย (2535) *คู่มือการวิจัยและการประเมินโครงการทางการศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์
ปัตตานี* มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
- วริยา ชินวรรณ (2546) *จริยธรรมในวิชาชีพ* กรุงเทพมหานคร ชวนพิมพ์
- วิไล ตั้งจิตต์สมคิด (2544) *การศึกษาและความเป็นครูไทย* กรุงเทพมหานคร โอ เอส พรีนติ้ง เฮ้าส์.
- ศักดิ์ชัย ลาวัง (2543) “พฤติกรรมจริยธรรมผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร
การศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา
- สมคิด บางโม (2549) *จริยธรรมทางธุรกิจ* กรุงเทพมหานคร พัฒนวิทย์การพิมพ์
- สมพงษ์ เกษมสิน (2539) *การบริหาร พิมพ์ครั้งที่ 7* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2545) *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน* กรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 2
อักษรพิพัฒน์
- สมเพียร เกษมทรัพย์ (2541) *ศิลปะการดำเนินชีวิต* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สมใจ เขียวสด (2536) “คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น
ของครูผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ผลิตผู้บริหารการศึกษาและผู้บังคับบัญชา ผู้บริหาร
สถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร” บทความเรื่องพิมพ์ทางการศึกษาปี 2535-2536.
กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- สร้อยตระกูล(ติวยานนท์)อรธมานะ (2542) *พฤติกรรมองค์การ* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์
- สุจิตรา พัชระภูมิ (2541) *รายงานการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาวินัยและจริยธรรม
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*
- สุภาพร พิศาลบุตร (2544) *จริยธรรมทางธุรกิจ* กรุงเทพมหานคร ห้างหุ้นส่วนจำกัด วิ.เจ พรีนติ้ง
- สุรศักดิ์ ปาเฮ (2543) *คู่มือการเป็นนักบริหารการศึกษามืออาชีพ* กรุงเทพมหานคร
วารสารวิชาการ3(6)(มิถุนายน 2543) : 70-75
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2550) *พระราชบัญญัติ สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา
พ.ศ. 2546 พิมพ์ครั้งที่ 12* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว

- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2547) *ชุดวิชาผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ* เอส แอนด์ จี กราฟฟิค
- เสถียร จำเริญ (2549) “พฤติกรรมผู้นำทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูกลุ่มตรวจราชการเบญจลักษณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษเขต 4”. วิทยานิพนธ์การศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยโพลีเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- อนันต์ งามสะอาด (2547) *มนุษย์สัมพันธ์กับการบริการในการทำงาน* กรุงเทพมหานคร ส่งเสริมอาชีพ
- อินถา ศิริวรรณ. (2544) *พื้นฐานการศึกษา* กรุงเทพมหานคร สุตรไพศาล
- อำนาจ จิตตวงศ์ (2546) “พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครู และกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดนราธิวาส”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- อำภา ชูช่วย (2549) เอกสารคำสอน 260-617 พฤติกรรมองค์กร สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- Dalton, M., Hoyle, D.G. & Watts, M.W. (2001). *Human relations* (2 nd ed). Cincinnati, OH: South-Western Educational Publishing.
- Schermerhorn, J.R., J.R. (2005). *Management*. (8 th ed) New York, NY: John Wiley & Sons,

ภาคผนวก

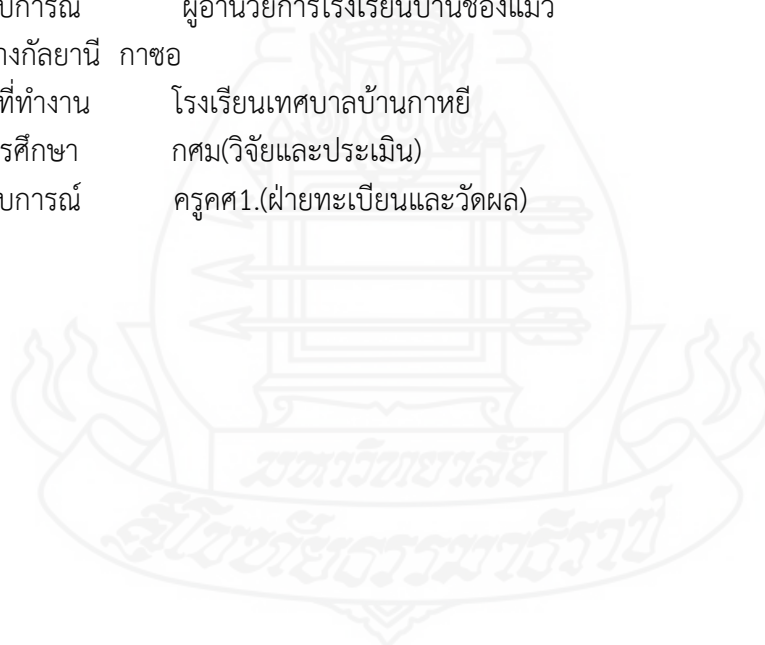
ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. ชื่อ นายสุกิจ สุระกำแหง
 สถานที่ทำงาน กองการศึกษา สำนักงานเทศบาลตำบลตะลุบัน
 วุฒิการศึกษา ศีษศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา)
 ประสบการณ์ ผู้อำนวยการกองการศึกษา เทศบาลตำบลตะลุบัน
2. ชื่อ นายเขาวลิต เพชรหวล
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนชุมชนบ้านละหารมิตรภาพที่ 113
 วุฒิการศึกษา กศม. (บริหารการศึกษา)
 ประสบการณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านละหารมิตรภาพที่ 113
3. ชื่อ นายสุวิทย์ หวัดแท่น
 สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 3 ปัตตานี
 วุฒิการศึกษา กศม (บริหารการศึกษา)
 ประสบการณ์ ศึกษานิเทศก์เขตพื้นที่การศึกษาปัตตานีเขต3
4. ชื่อ นายอุดม ชูอ่อน
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านช่องแมว
 วุฒิการศึกษา กศม(บริหารการศึกษา)
 ประสบการณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านช่องแมว
5. ชื่อ นางกัลยานี กาขอ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนเทศบาลบ้านกาหยี
 วุฒิการศึกษา กศม(วิจัยและประเมิน)
 ประสบการณ์ ครูศศ1.(ฝ่ายทะเบียนและวัดผล)

ภาคผนวก ข

สำเนาหนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสุกิจ สุระกำแหง

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางอุมมิลกัลโสม มะแซ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา วิชาเอก - สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลตะลุมบอน อำเภอ สายบุรี จังหวัดปัตตานี ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัยทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรณพ จินะวัฒน์)

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 0810985386

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสุวิทย์ หวัดแทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางอุ้มมิลกัลโสม มะแซ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา วิชาเอก - สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ อำเภอ สายบุรี จังหวัดปัตตานี ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัยทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรรณพ จินะวัฒน์)

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 0810985386

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายเชาวลิต เพชรหวล

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางอุ้มมิลกัลโศม มะแซ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา วิชาเอก - สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ อำเภอ สายบุรี จังหวัดปัตตานี ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรรณพ จินะวัฒน์)

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 0810985386

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายอุดม ชูอ่อน

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางอุ้มมิลกัลโสม มะแซ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา วิชาเอก - สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลตะลุมบอน อำเภอ สายบุรี จังหวัดปัตตานี ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรณพ จินะวัฒน์)

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 0810985386

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางกัลยาณี กาสอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางอุ้มมิลกัลโสม มะแซ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา วิชาเอก - สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ อำเภอ สายบุรี จังหวัดปัตตานี ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 0810985386

ภาคผนวก ค

สำเนาขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขออนุญาตครูให้ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านบางเก่า

ด้วย นางอุมมิลกัลโลศิม มะแซh นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา วิชาเอก - .สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพีน อำเภอ สายบุรี จังหวัดปัตตานี ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยขออนุญาตจากครูผู้สอน ตอบแบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตจากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรณพ จินะวัฒน์)

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 0810985386

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 15 มีนาคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการกองการศึกษา เทศบาลตำบลตะลุมพีน

ด้วย นางอุมมิลกัลโสม มะแซ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา วิชาเอก - สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลตะลุมพีน อำเภอ สายบุรี จังหวัด ปัตตานี ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเทศบาลตำบลตะลุมพีน เพื่อตอบแบบสอบถามในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความ กรุณา จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรรณพ จินะวัฒน์)

รักษาการแทน

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 0810985386

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลตำบลตะลุง อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

คำชี้แจง

แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และตอบให้ตรงกับความเป็นจริงให้มากที่สุด เพื่อประโยชน์ในทางวิชาการ โดยข้อมูลของท่านจะเก็บเป็นความลับ การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการเสนอภาพรวม ไม่แยกเป็นรายบุคคล จึงไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่อย่างใด หากได้คำตอบที่ถูกต้องตรงไปตรงมาจากท่านแล้ว จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลตำบลตะลุงต่อไป

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

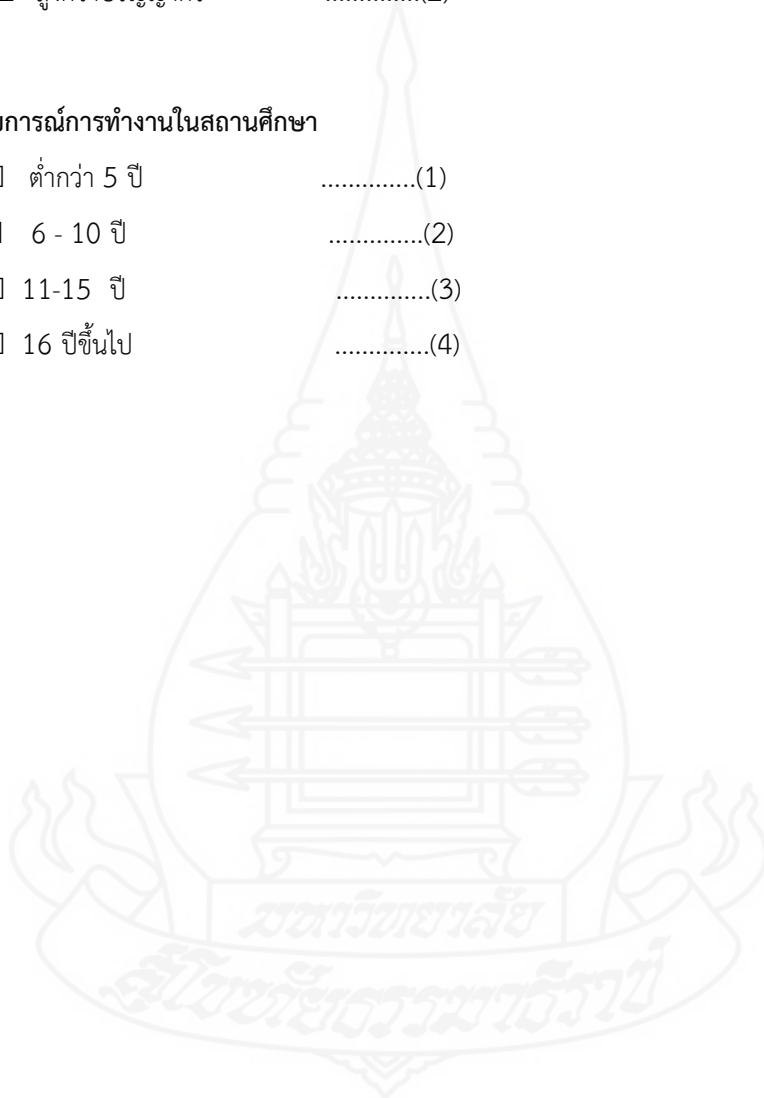
(นางอุมมิลกัลโศม มะแซ)

นักศึกษาปริญญาโท แขนงวิชาบริหารการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปคำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับสภาพของท่าน**1. วุฒิการศึกษา** ปริญญาตรี .....(1) สูงกว่าปริญญาตรี .....(2) **2. ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา** ต่ำกว่า 5 ปี .....(1) 6 - 10 ปี .....(2) 11-15 ปี .....(3) 16 ปีขึ้นไป .....(4)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
เทศบาลตำบลตะลุมพันธ์ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

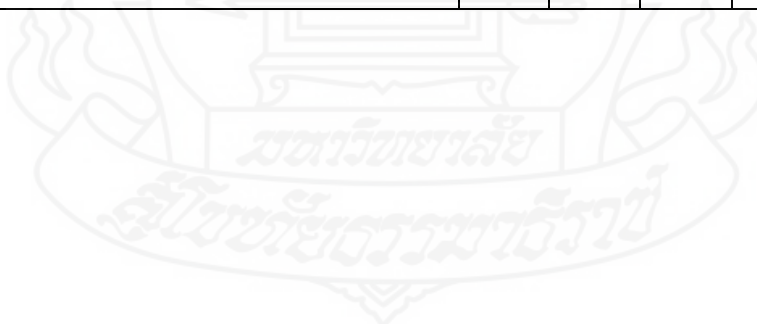
คำชี้แจง โปรดอ่านรายละเอียดข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่า ผู้บริหารของท่านแสดง
พฤติกรรมทางจริยธรรมที่เป็นจริงในแต่ละข้อคำถามอยู่ในระดับใด
ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับ
พฤติกรรมดังนี้

มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด	ค่าคะแนนเป็น	5
มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับมาก	ค่าคะแนนเป็น	4
มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง	ค่าคะแนนเป็น	3
มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับน้อย	ค่าคะแนนเป็น	2
มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด	ค่าคะแนนเป็น	1

ข้อที่	พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1	
	ด้านการปฏิบัติต่อตนเอง						
1	เป็นแบบอย่างที่ดี						
2	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ในการ พัฒนางาน						
3	มีการส่งเสริมพัฒนาครูในการใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้						
4	มีการสร้างผลงานจนเป็นที่ยอมรับ						
5	ส่งเสริมการปฏิบัติงานโดยเปิดโอกาสจัดทำ แผนการปฏิบัติงานอย่างมีส่วนร่วม						

ข้อที่	พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1	
ด้านการปฏิบัติต่อวิชาชีพ							
6	แสดงความชื่นชมในคุณค่าของวิชาชีพ						
7	รักษาชื่อเสียงแห่งวิชาชีพ						
8	เชิดชูเกียรติผู้มีส่วนงานในวิชาชีพให้ สาธารณชนรับรู้						
9	มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติตาม กฎระเบียบและแบบแผนของทางราชการ						
10	มีความมุ่งมั่นตั้งใจ ใช้ความรู้ความสามารถ ในการพัฒนาครูและบุคลากร						
11	สนับสนุนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนา ครู การเรียนการสอนและการบริหาร การศึกษา						
12	ส่งเสริมให้ครูและบุคลากร ใช้ กระบวนการวิจัยและนำเสนอผลงานที่ เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ						
13	เข้าร่วม ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์กิจกรรม ของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่าง สร้างสรรค์						

ข้อที่	พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1	
ด้านการปฏิบัติต่อผู้รับบริการ							
14	บริการอย่างมีคุณภาพ โดยนึกถึงสิทธิขั้น พื้นฐานของนักเรียน บุคลากร และ ผู้ปกครอง						
15	ส่งเสริมการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก						
16	บริหารงานโดยใช้หลักคุณธรรม						
17	รับฟังความคิดเห็นที่มีเหตุผลของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง						
18	ให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมวางแผนการ ปฏิบัติงาน						
19	เสริมสร้างความภาคภูมิใจแก่นักเรียน ครู และผู้ปกครองด้วยการ ชมเชย และให้ กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร						
20	เปิดโอกาสให้นักเรียน ครู และผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิดที่เป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพ						

ข้อที่	พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1	
ด้านการปฏิบัติต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ							
21	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางาน ทุกด้านต่อครูและบุคลากร						
22	ช่วยเหลือและพิทักษ์สิทธิของครูและ บุคลากร						
23	เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา						
24	ใช้ระบบคุณธรรมในการพัฒนาผลงานของ ครูและบุคลากร						
25	มีความรักความสามัคคีและร่วมใจกันผนึก กำลังในการพัฒนาการศึกษา						
ด้านการปฏิบัติต่อสังคม							
26	ยึดมั่นสนับสนุนและส่งเสริมการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข						
27	ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในทาง วิชาการ/วิชาชีพแก่ชุมชน						
28	ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้และดำเนินชีวิตตาม แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง						
29	เป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่อ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม						
30	เป็นผู้นำในการพัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญา ท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรม						

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางอุ่มมิลกัลโศม มะแซ
วัน เดือน ปีเกิด	15 มิถุนายน 2521
สถานที่เกิด	อำเภอเวียง จังหวัดนราธิวาส
ประวัติการศึกษา	ศึกษาศาสตรบัณฑิต(การวัดและประเมินผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ศึกษาศาสตรบัณฑิต(การศึกษาปฐมวัย) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเทศบาลบ้านกาหยี่ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี
ตำแหน่ง	ลูกจ้างตามภารกิจ

